КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширамиз

ЗАРБДОР МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

СССР

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 67 (6185).

6 АПРЕЛЬ

ПАЙШАНБА

1978 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ХАБАРОВСККА КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Мудофаа министри Д. Ф. Устинов 5 апрель куни Хабаровскка келдилар. Вокзалда уларни КПСС Хабаровск ўлка комитетининг биринчи секретари А. К. Черний, ўлка партия комитети бюросининг аъзолари, шаҳар меҳнаткашларининг вакиллари кутиб олдилар.

Л. И. Брежнев шаҳар бўйлаб ўтганда Хабаровск аҳолиси уни қизғин табрикладн.

УЗОҚ ШАРҚ ОКРУГИДА УМУМҚЎШИН ТАКТИК МАШҚИ

5 апрель куни Хабаровск районида умумқўшин тактик машқи ўтказилди. Машқда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, СССР Мудофаа кенгашининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Мудофаа министри Д. Ф. Устинов ҳозир бўлдилар.

Машқда ҳар хил қўшин турларининг бўлинмалари ва қисмлари иштирок этди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев машққа юксак баҳо берди. У мотоўқчилар ва танкчилар, артиллериячилар, зенитчилар ва учувчилар ўзаро яхши ҳаракат қилганликларини, улар замонавий жанговар техникани моҳирлик билан эгаллаб олганликларини, қуролларнинг ҳамма турларидан мерганлик билан ўт очганликларини таъкидлаб ўтди.

Командирлар ва штаблар ўз бўлинмаларини дадил бошқара олишларини кўрсатдилар.

Машқда қатнашган — солдатлар, сержантлар ва офицерлар ҳузурида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади. У юксак даражада тайёрлик ва ҳарбий маҳоратни намойиш қилганликлари учун жангчиларга ташаккур билдириб, уларни ўзларининг жанговар таълим ва сиёсий тайёргарликларини такомиллаштиришга, ўз ҳарбий бурчларини шараф билан адо этишга даъват қилди.

Машқ иштирокчилари Узоқ Шарқ жангчилари тўғрисида зўр ғамхўрлик қилаётганликлари учун КПСС-га, совет халқига ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретарига самимий миннатдорчилик изҳор этдилар. Улар Коммунистик партия билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини қизғин маъқулладилар, қисмлар ва бўлинмаларнинг жанговар шайлигини бундан буён ҳам оширавeрамиз, социалистик Ватанимизни сергаклик билан ҳимоя қилавeрамиз, деб Леонид Ильич Брежневга ваъда бердилар.

(ТАСС).

МАТБУОТИМИЗНИНГ ШАРАФЛИ БУРЧИ

Мамлакатимиз бўйлаб миллионларнинг жўшқин, ижодкор ва бунёдкорлик ишлари кенг қулоч ёймоқда. Ўтган йилни барча соҳаларда улкан зафарлар билан якунлаган қаҳрамон халқимиз зарбдор йилнинг янада катта ва масъулиятли вазифаларини, топшириқ ва мажбуриятларини ҳам шараф билан бажариш учун ғайрат, шижоат ва матонат кўрсатиб меҳнат қилмоқда.

Йилимизнинг биринчи квартали муваффақиятли якунланди. Саноат корхоналарининг ишчилари, инженер-техник ходимлари, қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари маҳсулот етиштириш ва уни реализация қилиш план ва топшириқларини муддатидан илгари адо этдилар.

Саноат, қишлоқ хўжалиги, маданий қурилиш ва бошқа соҳаларда қўлга киритилаётган ютуқларни, ишчилар ва колхозчиларнинг матонати, ватанпарварлик ташаббусларини кенг оммалаштириш, илғор тажрибаларни умумлаштириш ва пировардида умумий юксалишимизни таъминлашда, партия ташкилотлари амалга ошираётган сиёсий-хўжалик тадбирларни пропаганда қилишда матбуотимизнинг роли, ўрни, мавқеи ғоят каттадир. Областимизнинг шаҳар, район ва кўп нусхали газеталари, радио ва телевидение эшиттириш бош редакциялари сиёсий-хўжалик вазифаларини муваффақиятли амалга оширишда партия ташкилотларига яқиндан ёрдам бериб келмоқдалар.

Газета саҳифаларида, телевидение кўрсатувлари ва радио эшиттиришларида КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленуми қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган ёрқин ва программ нутқида қўйилган вазифаларни оммага етказишда, СССР Конституциясининг лойиҳаси муҳокама қилинган пайтларда ва ниҳоят Ўзбекистон ССРнинг янги Конституцияси лойиҳаси муҳокамага қўйилган шу кунларда матбуот ходимлари, кўпмингли ишчи-деҳқон мухбирлари совет матбуотининг шонли ва шарафли традицияларига содиқ бўлиб, катта ташкилотчилик, пропагандист ва агитаторлик ролини ижро этдилар.

Беш йиллик илғорларининг қаҳрамонона меҳнати, социалистик мусобақа илғорларининг жасорати — матбуотимизнинг муҳим мавзуларидан биридир. Газеталар, область телевидение ва радиоси, уларнинг жойлардаги вакиллари мақола ва хабарларда, эшиттириш ва репортажларда, ҳикоя ва лавҳаларда бу масалага алоҳида эътибор бердилар. Беш йилликни уч-тўрт йилда бажариш юзасидан ташаббус кўрсатган илғорлар матбуот саҳифаларида ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар. Улар ҳақида берилган саҳифалар, лавҳа ва фотосуратлар жозибали, таъсирли ва илҳомбахшдир. Ангрен, Олмалиқ шаҳар газеталари, Ғалаба, Янгийўл, Оҳангарон, Коммунистик ва бошқа район газеталарида беш йиллик илғорларига бағишланиб, турли жанрларда берилган мақола ва хабарлар диққатга сазовордир. Бу газеталар саҳифаларида коммунистик мўл-кўлчиликнинг ижодкорлари, илғор ташаббусларни бошлаб берган ишчилар, колхозчилар ҳамма учун ибратли ва намунадирлар.

КПСС Марказий Комитети матбуотимизнинг бутун эътибори, маҳорати ва ташкилотчилик кучини олдимизда турган улуғвор вазифаларни шараф билан бажаришда партия ташкилотларига яқиндан ёрдам беришга қаратмоқда. Газета ва журналлар, радио ва телевидение эшиттиришлари кундалик ҳаёт билан бевосита боғланган бўлиши, илғор тажрибалар ва прогрессив методларни кенг оммалаштириши, ишимиздаги камчиликларни объектив, партиявий нуқтаи назардан, умумий юксалишимизга ёрдам берадиган мақсадда кўрсатиб ва танқид қилиб, совет кишиларида юксак онглилик, уюшқоқлик, интизом ва масъулият хисларини тарбиялаб ўстиришга қаратмоғи керак. Ҳар бир мақола, хабар маълум бир мақсадни ўз олдига қўйган бўлиши ва унга жавоб бериши, умумий гаплардан эмас, амалий фикр ва хулосалардан иборат бўлиши лозим. Афсуски, айрим шаҳар, район газеталари, кўп нусхали газеталар, радио эшиттиришлари программаларида бу нарсага ҳамма вақт эътибор қилинмайди.

Берилаётган мақолалар ва эшиттиришларда юзакичиликка йўл қўйилади. Улар олдимизда турган муҳим вазифалар билан кўпинча боғланмайди. Коллективларнинг муваффақиятлари ёки камчиликлари атрофлича ўрганилмайди ва очиб берилмайди. Саёз, юзаки, ҳеч қандай таъсир ва натижа қолдирмайдиган хабар ва мақолаларни, эшиттиришларни газета саҳифаларида беришдан ҳеч қандай фойда йўқ. Айрим район газеталарининг маҳаллий ҳаётдан узоқ материалларни кўплаб босиб чиқаришидан қандай фойда бор. Ишчи ва деҳқон мухбирлари, турли касб эгалари газеталар саҳифаларида камдан-кам қатнашадилар. Улар билан тегишли ижодий ишлар олиб борилмайди. Ўрта Чирчиқ район газетаси «Машъал» фаолиятида ана шундай камчиликларни кўриш мумкин.

Область партия комитети шаҳар ва район газеталари ишини янада яхшилаш, журналистлар маҳоратини ошириш юзасидан кўпгина тадбирларни амалга оширмоқда. Газета редакторлари ва ходимларининг зонал летучка-кенгашлари, семинарлари уюштирилмоқда, журналистик маҳоратини ошириш мактаби, область ва район газеталарида ишчи-деҳқон мухбирлари университетлари ташкил этилган. Уларда тажрибали журналистлар ёш қаламкашларга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Зарбдор йилнинг вазифалари матбуот ходимлари, журналистлар олдига ҳам катта вазифалар қўяди. Халқимиз кўрсатаётган қаҳрамонликларни рангба-ранг, жозибали, жанговар, сафарбар этувчи, илҳомбахш сатрларда ҳикоя қилиб бериш, беш йиллик илғорларининг мардонавор ишларини кенг оммалаштириш, совет кишиларида юксак ватанпарварлик, интернационализм, халқлар дўстлиги фазилатларини тарбиялаш, барча соҳаларда тежамкорлик ва иқтисодий самарадорликка эришиш, КПСС Марказий Комитети декабрь (1977 йил) Пленуми қарорларини ҳамда ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида қўйилган вазифаларни кенг пропаганда қилиш, Ўзбекистон Конституциясининг янги лойиҳасини ҳар бир меҳнаткашнинг қалбига етказиш — матбуотимиз олдида турган ғоят муҳим вазифалардир.

Бугун областимиз ишчи-деҳқон мухбирларининг слёти очилади. Бу слёт матбуот, радио, телевидение ва журналистикамизнинг жанговар отрядлари ишига кўрик бўлади. Ишчи ва деҳқон мухбирлари ҳамма вақт бизнинг ишончли, яқин ёрдамчимиз бўлиб келмоқдалар. Улар халқ вакиллари, меҳнаткашлар оммасининг намояндалари, ҳаёт билан бевосита яшаб, ижод қилаётган кишилардир. Уларнинг хабар ва мақолаларида кундалик жўшқин, зарбдор ишлар, камчилик ва нуқсонларга муросасиз бўлиш туйғулари баён этилмоқда.

Партиямиз раҳбарлиги ва ғамхўрлигида катта ижодий ва ташкилотчилик ишларини амалга ошираётган матбуотимиз ходимлари, кўп миллионли ишчи-деҳқон мухбирлари ўзларининг бутун қобилиятлари, ижод ва талантлари, қалб ҳароратларини шарафли ишга — мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини муваффақиятли амалга оширишга бағишлаганлар. Бу йўлда уларга ҳамиша зафар ёр бўлсин.

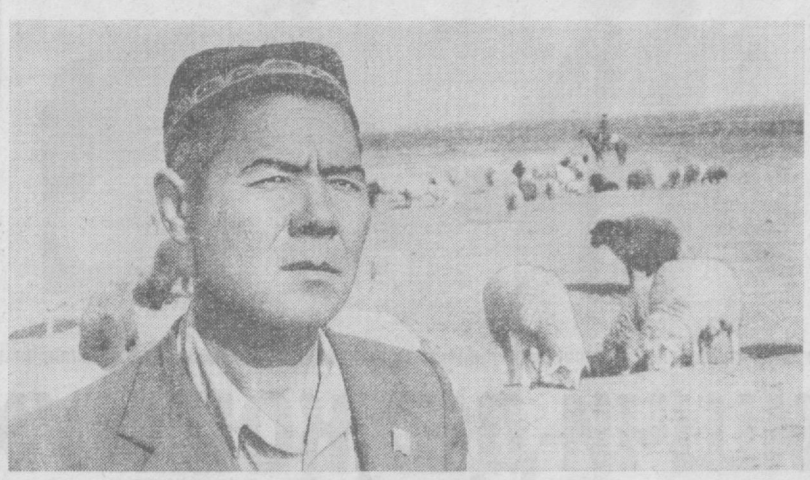

Бўка районидаги Ильич номли колхознинг бош чўпони Б. Тожибоев қўзилатиш мавсумини намунали ўтказмоқда. Илғор чўпон ўз имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, ҳар юз бош совлиқдан 120 тадан қўзи олиш учун курашмоқда. Суратда: Б. Тожибоев ўз отарида.

И. Тўлисбоев фотоси.

ХЕЛЬСИНКИДА ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

ХЕЛЬСИНКИ, 4 апрель. (ТАСС). Бугун кечқурун «Финляндия» саройида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида Совет-Финляндия шартномаси имзоланган кунга 30 йил тўлишига бағишланиб, тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилишда Финляндия президенти У. К. Кекконен, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико бошчилигидаги Совет ҳукумат делегацияси, Финляндия ҳукуматининг ва парламентининг аъзолари, сиёсий партияларнинг ҳамда жамоат ташкилотларининг, шу жумладан «Финляндия-Совет Иттифоқи» жамиятларининг намояндалари қатнашдилар.

Йиғилишда У. К. Кекконен билан А. А. Громико нутқ сўзладилар.

ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТ

«Сафимизда қолоқлар бўлмасин» ташаббуси билан чиққан ва шу шиор остида фидокорона меҳнат қилаётган Янгийўл шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йиллик зарбдор йилини ҳам яхши кўрсаткичлар билан бошладилар. Барча корхоналар ва бирлашмаларда социалистик мусобақани авж олдириш, мавжуд ишлаб чиқариш резервларини қидириб, топиб ишга солиш, илғорлар тажрибасини оммалаштириш ва прогрессив технология жараёнларини тинмай жорий қилиш индустрия ходимлари меҳнати натижасини баракали қилмоқда.

Янгийўлликлар шу йилнинг биринчи квартали планини ҳам областимиз шаҳарлари ичида биринчилар қаторида бажардилар. Уч ойлик маҳсулот реализация қилиш топшириғи муддатидан бир ҳафта илгари адо этилди. Ой охиригача қўшимча 2,2 миллион сўмлик атрофида саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди ва реализация қилинди.

С. ИКРОМОВ.

ЗОНА КЕНГАШИ

5 апрель куни Тошкентда Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон ва Ўзбекистон Компартиялари Марказий, область, шаҳар ва район комитетлари умумий бўлимлари ходимларининг, шунингдек шу республикалар бир қанча бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг зона кенгаши очилди. Кенгашни КПСС Марказий Комитетининг қарорига биноан КПСС Марказий Комитетининг умумий бўлими чақирди.

Кенгашни КПСС Марказий Комитети умумий бўлими мудирининг ўринбосари А. А. Соловьев очди.

КПСС XXV съездида ўртага қўйилган вазифалар асосида ҳужжатлар ва меҳнаткашларнинг хатлари билан ишлаш услуби ҳамда методларини янада такомиллаштириш соҳасида Ўзбекистон партия ташкилотининг иш тажрибаси тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков доклад қилди. Докладчи КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1977 йил декабрь Пленумида ўртага қўйган талаблари асосида ҳужжатлар билан ишлаш сифати ва самарадорлигини янада оширишга ҳамда партия ва ҳукумат қарорларининг бажарилиши устидан контролликни кучайтиришга асосий эътибор берди.

Кенгаш қатнашчилари партиявий иш формалари ва методларини такомиллаштириш ҳамда иш юритишни йўлга қўйишни яхшилаш, меҳнаткашларнинг хатларини кўриб чиқишга эътиборни кучайтириш, КПСС XXV съезди қарорларининг бажарилишини ташкил этиш тажрибасини ўртоқлашмоқдалар.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев, Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Окунский, КПСС Марказий Комитети аппаратининг масъул ходимлари қатнашмоқдалар.

Кенгаш ўз ишини давом эттиради.

(ЎзТАГ).

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ТЎЛҚИНИДА

Москваликларнинг 22 апрелда коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ташаббусини ЎзССР Қурилиш министрлигининг Чирчиқдаги 10-автобазаси коллективи якдиллик билан маъқуллади. Автотранспортчилар қизил шанбаликда ҳар қачонгидан кўп ва сифатли иш бажаришга қарор қилдилар.

Шу куни улар 40 минг тонна халқ хўжалиги юкларини объектларга элтиб беришади. Бу пландагидан уч тонна кўп демакдир. Шунингдек, қизил шанбаликда амалга ошириладиган ишларнинг 50 фоизи тежалган хомашё ва ёнилғи ҳисобига бажарилади.

А. ПОРТНОЙ.

* * *

«УЗСЕЛЬСТРОЙ ДЕТАЛЬ» трестига қарашли Бектемирдаги экспериментал ремонт механика устахонаси коллективи қизил шанбаликда энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиш тадбирларини белгилаяпти.

Коммунистик шанбаликда жами 130 киши иштирок этади. 6.6 минг сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқарилади. Шу куни тушган 600 сўм маош ўнинчи беш йиллик фондига ўтказилади.

Г. ЮСУПОВ.

* * *

Янгийўл кондитер-ачитқи бирлашмасининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари ленинча коммунистик шанбаликда 114 тонна маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдилар. Бу пландагидан икки тонна кўп қандолат ва 18 тонна кўп ачитқи маҳсулотлари демакдир.

Меҳнат байрамида корхонанинг 850 ишчи ва хизматчиси қатнашади. 2,5 минг сўм маблағ ўнинчи беш йиллик фондига ўтказилади.

М. АЗАМАТОВА.

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТИ ИШ БОШЛАДИ

ОБЛАСТНИНГ энг кенжа Тошкент районида турли соҳадаги билимларни тарғиб қилувчи халқ университетлари иши кенг ривожланмоқда. Район меҳнаткашлари эришаётган барча муваффақиятларда, уларнинг маданий турмуши, меҳнати ва дам олишларида университетлар тобора катта аҳамият касб этмоқда. Ҳозир районда маданий-маиший билимлар халқ университети, саломатлик, педагогик билимлар, қишлоқ хўжалик асослари халқ университетлари ишлаб турибди.

...Райком биносининг мажлислар зали одамлар билан гавжум. Бу ерга партия, совет, хўжалик ва комсомол активлари, халқ депутатлари, маъмурий органларнинг ходимлари, педагоглар, халқ кўнгилли дружинасининг аъзолари тўпланишган. Районда янги бир зиё мактаби —ҳуқуқ билимлари халқ университети иш бошлади. Унинг тингловчилари 400 дан ошиқдир.

Район партия комитетининг секретари М. Раҳимжонова янги халқ университетининг аҳамияти, унинг олдида турган вазифалар ҳақида сўзлади.

— Шу кунларда,— деди у,— бутун районимиз аҳли матбуотда умумхалқ муҳокамаси учун эълон қилинган Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий Қонуни) лойиҳасини ўқиб ўрганмоқда. Ҳуқуқ билимлари халқ университети айни вақтда иш бошлаётганлиги қувончли ҳолдир. Университет ўз фаолиятида ана шу муҳим ҳужжатнинг асосий моддаларини ўрганиб оммалаштиришда муҳим роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам дастлабки машғулот планида Конституция лойиҳасининг тузилиши ҳақида тушунча бериш, совет қонунлари оила ва никоҳ ҳақида, ҳозирги шароитда ғоявий кураш формалари тўғрисида лекция ўқиш белгиланди.

Ўзбекистон ССР Конституцияси комиссиясининг аъзоси, республика Адлия министри М. С. Восиқова тингловчиларга Ўзбекистон ССР янги Конституцияси лойиҳасининг ишланиши, асосий принциплари, Асосий Қонунимизнинг жаҳон миқёсидаги аҳамияти ҳақида батафсил гапириб берди. Жумладан министр шундай деди:

— Ҳаммамизга маълумки, ўтган йилнинг 7 октябридан СССР Конституцияси яшамоқда, ишламоқда, амал қилмоқда. Мамлакатимиз Асосий Қонунида КПСС XXV съезди, партиямиз Марказий Комитетининг 1977 йил май ва октябрь Пленумлари қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг доклад ва нутқларида олға сурилган принципиал хулосалар, асосий қоидалар қамраб олинган.

Бахтимиз Қомуси лойиҳасини тўрт ойдан ортиқ муҳокама қилган бутун совет халқининг фикри ҳам унда ўз аксини топгандир.

Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов раислигида тузилган Ўзбекистон ССР Конституция комиссияси республикамиз янги Конституцияси лойиҳасини СССРнинг амалдаги Конституцияси асосида ишлаб чиқди. Ҳозир бутун республикамиз ишчи ва деҳқонлари, халқ зиёлилари — барча гражданлар бу лойиҳани қизғин муҳокама қилиб, қўллаб-қувватламоқдалар.

Нотиқ пировардида совет қонунларининг муқаддаслиги, унга барча баробар риоя қилиши зарурлити, қонунларни билишнинг ижтимоий ҳаётдаги аҳамияти, қонунларимизнинг демократик принциплари тўғрисида тўхталди.

Давлат хавфсизлиги Комитети область бошқармасининг масъул ходими Х. Т. Усмонов ўз суҳбатида ҳозирги шароитда ғоявий кураш, мафкуравий душманларга қарши зарба бериш, атеистик тарбия масалалари тўғрисида сўз юритди.

Низомий номли Тошкент давлат педагогика институти тарих кафедрасининг доценти, юридик фанлари кандидати О. Каримова совет хотин-қизларининг ҳуқуқ ва бурчлари, ривожланган социализм жамиятида оила ва никоҳ масалалари ҳақида лекция ўқиди.

Ҳуқуқ билимлари университетининг ректори, район прокурори Қ. Обидов биринчи машғулотга якун ясаб, келгусида режалаштирилган мавзулар хусусида гапириб берди.

Машғулотда Тошкент район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Толипов, область халқ университетлари советининг раиси, область партия комитетининг лектори К. С. Тен иштирок этди.

Шундай қилиб областимизда ҳуқуқ билимларини тарғиб қилувчи халқ университетлари сони 24 тага етди.

А. АБДУБАННОПОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ТОШКЕНТНИНГ ЯНГИ ЭКСКАВАТОРИ

КЕЙИНГИ йилларда Тошкент экскаватор заводи коллективи «Э-304-В» маркали машинани ишлаб чиқараётган эди. Бундай техниканинг асоси, талабгорлари Белоруссия ва Болтиқбўйи республикалари қишлоқ хўжалиги ташкилотлари эди. Чунки ботқоқлик жойларда жанубдан келган «меҳмон» ўзини жуда ҳам яхши ҳис қилади.

Маълум миқдорда улар республикамиз халқ хўжалигида фойдаланиляпти, лекин буюртмачи бўлган Ўзбекистон Сув хўжалиги министрлиги комиссияси аъзолари томонидан «Э-304-В»нинг қатор камчиликлари кўрсатиб ўтилган эди. Экскаватор заводининг конструкторлари ва новатор ишчилари буюртмачилар кўрсатмаларини ҳисобга олган ҳолда машинани такомиллаштирдилар. Мана энди 1978 йилнинг январь ойида янги «Э-304-Г» машинаси дунёга келди.

...Тошкент экскаватор заводининг машинисти П. Кучерявий бу ерда 15 йилдан бери ишлаб келади. Унинг машинани пухта билишини кўзда тутиб, завод маъмурияти янги техника синовини ишониб топширди. Машинист бу ишончли техникани Тошкент Қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтининг ўқув хўжалиги далаларига олиб чиқди. Бир ой мобайнида у янги машина билан уч километр масофада ер қазиб такомиллаштирилган экскаваторни синовдан ўтказди.

Келинг, ҳозир янги агрегат билан яқиндан танишиб қўяйлик. «Э-304-Г» экскаватори қазиш, юклаш, текислаш каби I—IV категорияли ер ишларини бажаради. Бир ой давомида Кучерявий бошқарган бу машина мураккаб ишларни бажарди. Бажарганда ҳам нуқсонсиз, бир меъёрда бажарди. Бу давр ичида такомиллаштирилган ушбу машинага баҳо бериш учун давлат комиссиясининг аъзолари унинг иш фаолиятини кузатиб бордилар. Машина яхши баҳо олган тақдирда шу йилнинг иккинчи кварталида кўплаб ишлаб чиқара бошлаш кўзда тутилган эди.

— Навбатдаги экскаваторимиз, — дейди бош инженер суҳбат интихосида. — ГОСТнинг барча талабларига жавоб беради ва «Э-304-В»дан анча фарқ қилади. Буни комиссия аъзолари ҳам тан олишди, ўзимиз ҳам шунга хурсандмизки, конструктор ва ишчиларнинг ижодий изланишлари самараси тариқасида янги, юқори сифатли машина дунёга келди.

Ўзбекистонда мелиорация ва ирригация ишлари хусусида катта ишлар қилинаяпти. Тошкентнинг янги экскаватори катта кўламдаги ишларни бажаришда муҳим роль ўйнайди. Улардан кўпчилиги қардош республикалар — Белоруссия, Эстония, Латвия ва Литва далаларида «тер тўкишади». Йилига 1500 тадан шундай машиналар ишлаб чиқарилади. Бора-бора бу рақам яна ортади.

А. БУХАРБОЕВ,
пенсионер.

МИЛЛИОНЛАРНИНГ БАХТ ҚОМУСИ

ҚАЛБ ТУЙҒУСИ

ЯНГИЙЎЛ шаҳри меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР янги Конституцияси лойиҳасини муҳокама қилиш давомида ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш, экономикани мустаҳкамлаш, халқ турмуш фаровонлигини оширишга қаратилган янги-янги таклифлар билан чиқмоқдалар. Конституция лойиҳасини омма ўртасида кенг тарғиб қилиш ва муҳокамани ташкил этиш соҳасида амалга оширилаётган тадбирлар тўғрисида шаҳар партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири Маҳмуджон ЭРГАШЕВ мухбиримизга қуйидагиларни сўзлаб берди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР Конституцияси лойиҳаси халқимиз сиёсий ҳаётида муҳим воқеа бўлди. Лойиҳада республикамизнинг Совет ҳокимияти йилларида Коммунистик партия раҳбарлигида қўлга киритган улкан зафарлари, халқ хўжалиги ва маданий ҳаётнинг ҳамма жабҳаларида эришилган катта-катта муваффақиятлар, шунингдек, республика меҳнаткашларининг асосий ҳуқуқлари, эркинликлари, бурчлари қатор моддаларда баён этилган ҳамда Конституцион тарзда мустаҳкамлаб берилган.

Шаҳримиз меҳнаткашлари Конституция лойиҳаси муҳокамасига зўр қизиқиш билан киришдилар. Саноат корхоналари, қурилиш майдонлари, маҳаллаларда бўлаётган йиғилишларда сўзга чиқаётган кишилар Конституция лойиҳасини маъқуллаш билан бирга айрим моддаларига ўзгартишлар киритиш юзасидан конкрет таклифлар билдирмоқдалар.

2503-автоколонна коллективининг бўлиб ўтган йиғилишида транспортчилар Конституция лойиҳасини ишчанлик билан муҳокама қилдилар. Йиғилишда сўзга чиққан шофер Д. Бешбоев 21-модда хусусида алоҳида тўхталди.

— Бу моддада,— деди у,— давлатнинг корхоналарда меҳнат шароитини яхшилаш ва меҳнатни муҳофаза қилиш, уни илмий ташкил этиш, халқ хўжалигининг барча тармоқларидаги ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаштириш ва автоматлаштириш асосида жисмоний меҳнатни қисқартириш ва бутунлай йўқотиш тўғрисида кўрсатадиган ғамхўрлиги баён этилган. Ишчиларга кўрсатиладиган бундай ғамхўрликка жавобан мен шу моддага **«корхонани техник жиҳатдан қайта қуроллантиришни амалга оширишда барча ишчиларнинг иштироки таъминлансин»** деган қўшимча киритишни таклиф қиламан. Чунки, корхона ҳаммамизнинг иккинчи уйимиз. Цех ва участкалар қанчалик механизациялашган, замонавий, шинам бўлса, энг аввало бундан ўзимиз катта наф кўрамиз. Ишимиз унумли, даромадимиз салмоқли бўлади.

Транспортчилар ўз ҳамкасбларининг таклифидан мамнун бўлишди. Бундай конкрет таклифлар ҳар бир йиғилишда ўртага ташланмоқда. Кондитер-ачитқи бирлашмаси ишчиси Айдер Қўқонбоев ишдан сўнг жамоат ишларида актив иштирок этади. Шу боисдан ҳам Конституция лойиҳаси муҳокамасига бағишлаб ўтказилган йиғилишда сўзга чиқиб, 142-модда устида тўхталди. Бу моддада халқ депутатлари маҳаллий Советларининг жамоатчи ташкилотлар билан олиб борадиган ишлари баён этилган эди.

— Халқ депутатлари маҳаллий Советлари давлат ва жамоат ишларини бошқаришга гражданларни кенг кўламда жалб қилишлари, энг муҳим масалаларни меҳнаткашлар билан бамаслаҳат ҳал этишлари ва бу муҳим вазифаларни бажаришда кенг жамоатчиликка таянишлари керак,— деди у.— Мен шу фикрни яна ҳам ривожлантириб, **«маҳаллий Советлар маҳаллий кўнгилли жамиятлар ишини тартибга солишга раҳбарлик қилсинлар»** деган қўшимча ҳам киритишни таклиф этмоқчиман. Кўнгилли жамиятлар иши қанчалик тартибли бўлса, кишиларнинг сезгирлиги шунча ошади, нуқсонлар, тартиббузарлар камаяди.

Ўзбекистон ССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қилиш давомида омманинг меҳнат ва сиёсий активлиги яна ҳам ошмоқда. Шаҳримиздаги пахта тозалаш, экспериментал-колбаса, ун заводлари, 2-босмахона коллективлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, уч йиллик топшириқни СССР Конституцияси қабул қилинган куннинг бир йиллигигача бажаришга аҳд қилдилар. Бу ташаббусни шаҳар партия комитети бюроси қизғин маъқуллади.

Бундан ташқари, пойафзал фабрикаси коллективи бошлаб берган ташаббус ҳам ҳозир ҳамманинг эътиборини ўзига тортмоқда. Пойафзалчилар йилнинг охирги ҳафтасида фақат тежалган хом ашё ҳисобидан маҳсулот ишлаб чиқаришга сўз бердилар. Бу ташаббус Конституция лойиҳасини муҳокама қилиш давомида туғилган эди. Муҳокамада сўзга чиққан ишчилар йил давомида 1 миллион квадрат дециметр хом ашёни иқтисод қилиб, ундан 50 минг жуфтдан кўпроқ болалар пойафзали тикишга бел боғладилар. Айни пайтда маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан ҳам конкрет тадбирлар кўрилмоқда. Бу йил корхонада ишлаб чиқарилаётган ялпи маҳсулотнинг 16 процентн давлат Сифат белгиси билан тайёрланади.

Янгийўлликлар ана шундай юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Шаҳар меҳнаткашлари йил давомида планга қўшимча равишда 7 миллион 700 минг сўмлик маҳсулотни реализация қилиш мажбуриятини олганлар. Конституция лойиҳасини муҳокама қилишга бағишланаётган йиғилишларда зиммадаги улкан вазифаларни муваффақиятли бажармоқ учун коллективларнинг меҳнат активлигини янада ошириш лозимлиги уқдирилмоқда. Сиёсий ва иқтисодий ўқув машғулотларида, лекция ва суҳбатларда ҳам ишлаб чиқаришни ривожлантиришга кўмаклашувчи таклифлар ўртага ташланмоқда. Шубҳа йўқки, муҳокама давомида туғилаётган кўтаринки руҳ йил бўйи давом этади. бутун куч ва имконият бажарилиши лозим бўлган вазифаларга қаратилади.

ДИЛ РАВШАН ТОРТАДИ

Тушки танаффусда колхозчилар дала шийпонига тўпланишди. Колхоз партия ташкилотининг секретари Собир Айтубоев Ўзбекистон ССР янги Конституцияси лойиҳаси тўғрисида деҳқонларга содда ва лўнда қилиб гапириб берди. Шундан сўнг сабзаоткорларнинг ўзлари бирин-кетин сўзга чиқиб, Конституция моддаларини анализ қилишга киришдилар.

— Конституция сатрларини ўқиганинг сари дилинг равшан тортади. Унда ҳуқуқларимиз, бурчларимиз яна ҳам очиқ-ойдин ифода этилган, — деди бригада бошлиғи Ҳаким Давлатов.— Колхоз эгаллаб турган ерлар текин ва бемуддат фойдаланиш учун бизга берилган. Шундай экан, биз ҳар бир гектардан самарали фойдаланишимиз, эл дастурхонига мўл-кўл ноз-неъматлар етказиб беришимиз керак.

Колхоз аҳли бу йил 6500 тонна сабзавот етиштиришга сўз берган. Шу мақсадда эртаки экинлар ҳосилдорлигини ошириш учун қизғин кураш кетмоқда. 70 гектар ерга карам, 25 гектар ерга бодринг, катта-катта карталарга картошка экилди. Гектар бошига 500 центнердан сабзавот олиш асосий вазифа қилиб қўйилган. Сўзга чиққан кўп болали она Турсуной Жалилова, ветеран колхозчи Болтабой Турғунбоев ва бошқалар ўз бурчлари тўғрисида гапирдилар.

Калинин районидаги Орджоникидзе номли колхоз сертармоқли хўжалик. Колхоз аъзолари Ўзбекистон ССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қилиб, меҳнатда янги-янги марраларни белгилаб олмоқдалар. Муҳокама давомида колхозда юз бераётган ўзгаришларни қониқиш билан тилга олмоқдалар, янада яхши ишлашга ваъда бермоқдалар.

Райондаги Гагарин номли совхоз ишчилари ҳам Конституция лойиҳасини ишчанлик билан муҳокама қилмоқдалар. 50 га яқин пропагандист, сиёсий ахборотчи, сиёсий ташкилотчи ва агитатор омма орасида бўлиб, Конституция моддаларини бирма-бир ишчиларга тушунтириб бермоқда.

Совхоз ишчилари зарбдор йилда барча соҳалар бўйича планларини СССР Конституцияси қабул қилинган куннинг бир йиллигигача бажаришга ҳаракат қилмоқдалар. Улар бу йил 3050 тонна мева, салкам 3 минг тонна узум ҳосили олиш мажбуриятини олганлар. Ҳозир токзорларда қизғин ишлар бораяпти. Токларни кўтариш ва ниҳоллар экиш авжида.

«Назарбек» совхози, «Партия XX съезди» колхози коллективлари ҳам Конституция лойиҳасини қизғин муҳокама қилиб, уни янги-янги фикрлар билан тўлдирмоқдалар. Бу фикрларда моддий ресурслардан самарали фойдаланиш, маданий бойликларни авайлаб асраш, ёшлар тарбиясини яхшилаш, қишлоқларни маданий ва социал жиҳатдан ривожлантириш масалаларига алоҳида эътибор берилган.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

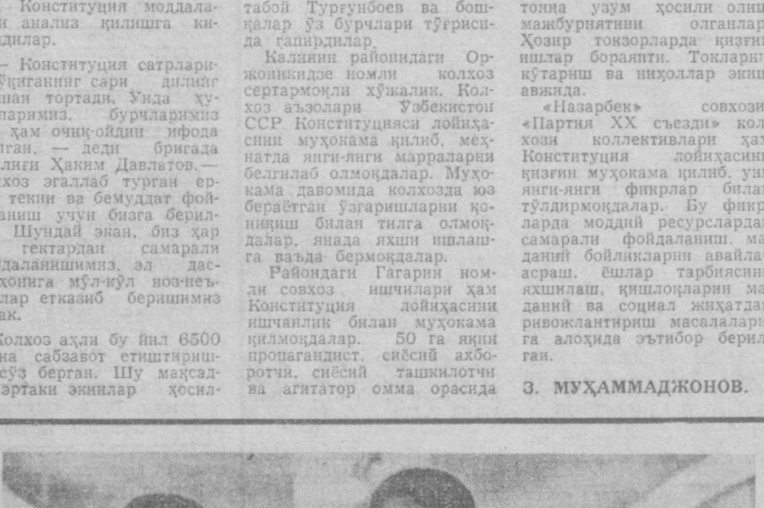

ТОШКЕНТДАГИ «Чевар» ишлаб чиқариш бирлашмаси 3-цехининг коллективи бу йил пландагига қўшимча 80 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олган. Мана шу юксак мажбуриятни бажариш учун социалистик мусобақа тобора авж олдирилмоқда. Суратда: мусобақа пешқадамлари Ҳадича Айметова, Роҳат Мирсаидова ва Назира Альменова. Улар кунлик топшириқларни ошириб бажаришмоқда.

И. Хонкелдиев фотоси.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИШЧИ-ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ СЛЕТИГА

ҲАР тонг ўқувчилар билан юз кўришадиган газета неча ўнлаб ишчи-қишлоқ мухбирлари, профессионал журналистлар, босмахона ишчилари меҳнатининг маҳсулидир. Қибрайдаги босмахонада ҳозир бир йўла учта район газетаси нашр этилмоқда. Шу боисдан ҳам бу ерда ҳамиша ҳаёт қайнайди. Ушбу суратларда сиз Тошкент район «Шоҳли меҳнат» (юқорида) ва Калинин район «Ленинчи» газеталари ходимларини иш устида кўриб турибсиз. Улар газетанинг навбатдаги сонини тайёрлаш билан банд.

А. Абалян фотолари.

Ижод ғунчалари

«Пахтакорлар овози» газетаси ҳузурида «Чашма» ижодий уюшмасининг ташкил этилганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Лекин тўгарак қатнашчиларининг сони кун сайин ортиб бормоқда. Чунки Бўкада шеъриятни севган ёшлар талайгина. Улар тўгарак машғулотларида актив иштирок этиб, шеърият сирлари билан танишмоқдалар.

Машғулотларни адабиёт ўқитувчилари, редакция ходимлари ўтказишмоқда. Маълум темаларда лекциялардан сўнг, тингловчилар ёзган шеърлар муҳокама қилинмоқда. Талабга жавоб берадиган шеърлар эълон қилишга тавсия этилмоқда.

Район газетаси журналистлари ёш қаламкашларни тарбиялашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Редакция ҳузурида ишчи-қишлоқ мухбирлари мактаби ҳам ишлаб турибди. Колхоз ва совхозларда эса 21 та пост тузилган. Пост аъзолари ўз қишлоқларида рўй бераётган ўзгаришлар ҳақида газетхонларни мунтазам хабардор қилиб бормоқдалар. «Адабиёт ва санъат», «Редакция почтасидан» умумий сарлавҳалари остида чиқиб турган саҳифаларда ёш қаламкашларнинг ижодидан намуналар эълон қилинмоқда. Бу бизни яна ҳам самарали ижод қилишга руҳлантирмоқда.

А. УМАРОВ,
Бўка районидаги Тимирязев номли мактаб ўқитувчиси, «Чашма» ижодий уюшмаси раҳбари.

ИШЧИ-ДЕҲҚОН МУХБИРЛАРИ — МАТБУОТИМИЗ ТАЯНЧИ

ГАЗЕТХОНЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

ТОШКЕНТ шаҳар «Союзпечать» агентлиги аҳолига хизмат кўрсатишни янада яхшилаш борасида бир қатор тадбирлар планини ишлаб чиқди. 1978—1980 йилларда «Союзпечать»нинг барча дўкон ва магазинларида савдо маданиятини ошириш мақсадида ана шу савдо точкалари мунтазам назорат қилиб борилади. Энг яхши хизмат маданиятига эришган газета-журнал дўконлари ўртасида конкурс ташкил қилинади.

Бундан ташқари, бу йил шаҳардаги матбуот дўконлари сони яна 12 тага кўпаяди. Шу билан бирга газета сотадиган автоматлар ҳам кўпайтирилади. Метро станцияларида, аэропортда ва темир йўл вокзалида автомат газета сотувчиларни кўпайтириш кўзда тутилмоқда. «Союзпечать» ҳузурида машина-ҳисоблаш бюросининг ташкил этилиши қўл меҳнатини бирмунча енгиллатиш билан бирга дўконларга вақтли матбуотни илгаригига нисбатан бир соат барвақт етказиб бериш имконини яратади. Шунингдек, филателия буюмларини буюртма орқали буюртмачилар уйига етказиб бериш ташкил этилди.

Н. ҚЎЧҚОРОВ,
ишчи-мухбирлар университетининг тингловчиси, «Союзпечать» ходими.

ЖАНГОВАР ЁРДАМЧИЛАР

ҚЎЗИЛАТИШ кампанияси бошланиши арафасида район газетаси ходимларини райкомга таклиф этдик. Районимизда чорвачилик асосий тармоқ ҳисоблангани учун ҳам биз бу соҳани ривожлантиришга алоҳида эътибор билан қараймиз. Беш йилликнинг учинчи йилида чорвадорларимиз қорамоллар сонини 24 мингга, чўчқаларни 61,5 мингга етказиш, қўй-эчкилар сонини 115 мингдан оширишдек масъулиятли мажбуриятларни қабул қилишган.

Чорвадорларимиз чорва қишловини намунали ўтказиб, энди қўзилатиш кампаниясини бошлашаётган бир пайтда биз редакция ходимлари бажариши лозим бўлган вазифаларни конкрет белгилаб олдик. Суҳбат давомида оператив иш планлари ишлаб чиқилди, бериладиган материаллар тематикаси белгиланди, ҳар бир бўлим учун махсус топшириқлар берилди.

Орадан кўп ўтмай газета саҳифасида илғор чорвадорлар тажрибасига бағишланган дастлабки мақолалар эълон қилинди. 1-«Оҳангарон» совхози чўпони Мўмин Каримовнинг 100 бош совлиқдан 120 тадан қўзи олиш юзасидан ташаббуси махсус саҳифада кенг ёритилди. Бу ташаббусдан илҳомланган «Ангрен» совхози чўпони Мўмин Холтўраев юз бош совлиқдан 125 тадан қўзи олишга қарор қилди. Шу тариқа қўзилатиш кампаниясини намунали ўтказиш юзасидан чорвадорлар мусобақаси бошланиб кетди. Мусобақанинг ташкилотчилари журналистлар бўлишди. Улар жойларда туғилаётган тажрибаларни кенг ёритиб боришди, меҳнат рақобати натижаларини газета орқали барчага маълум қилишди.

Эртаки экинларни экиш бошланиши олдидан биз редакция ходимларини яна райкомга таклиф этдик. Энди суҳбат мавзуи экиш кампаниясини қисқа муддатларда уюшқоқлик билан ўтказишда редакция коллективи олдида турган вазифаларга бағишланди. Шу тариқа йил давомида планли равишда 5—6 марта суҳбатлар бўлади. Бу тадбир ижодкорларга ҳам маъқул бўляпти. Улар зиммадаги вазифаларни яна ҳам чуқурроқ ҳис этмоқдалар, ўз эътиборларини ҳал этилиши лозим бўлган масалаларга қаратмоқдалар.

Район партия комитети ўз органи бўлган «Оҳангарон газетаси жанговарлигини ошириш устида алоҳида ғамхўрлик қиляпти. Ўтган йили райком бюросида газета иши икки марта муҳокама этилди. Йил бошида биз илғор тажрибаларни оммалаштириш юзасидан газета бажараётган ишлар юзасидан дастлабки ҳисоботни тингладик. Бюрода редакция коллективи бажараётган ижобий ишлар алоҳида тилга олинди. Айни пайтда иқтисодий темаларни ёритишда, саноат корхоналарида туғилаётган ташаббусларни оммалаштиришда, физкультура ва спортни ривожлантиришда газета жанрлари ва формаларидан ҳали ҳам етарли даражада фойдаланилмаётганлиги таъкидланди. Муҳокамадан сўнг редакция ишида жиддий ўзгаришлар бўлди. Штатсиз саноат бўлими активлари сафи кенгайди, халқ хўжалиги мутахассислари кенг жалб этилди.

Эндиликда газета жойларда туғилаётган ватанпарварлик ташаббуслари ва илғор тажрибаларни оммалаштиришга алоҳида эътибор бермоқда. «Сантехлит» заводи новатор ишчиси Александр Барабаш беш йилликни уч йилда бажариш юзасидан қимматли ташаббус бошлаб берди. Бу ташаббус газетада кенг ёритилди. Шундан сўнг «Ташаббус изидан» рубрикаси пайдо бўлди.

1-«Оҳангарон» совхози сут соғувчиси Хилва Жаҳоналиева бошлаб берган ташаббус ҳам газетада эълон қилингач район бўйлаб кенг қулоч ёйди. У ўз қарамоғидаги ҳар бош соғин сигирдан 3,5 минг литрдан сут соғиб олишга қарор қилган эди. Ташаббусга қўшилган Серго номли совхоз сут соғувчиси Г. Ашурова, «Оҳангарон» совхози сут соғувчиси Т. Ўролова, «Ғаллақудуқ» совхози сут соғувчиси К. Толимбекова ва бошқа ўртоқлар ўз ҳамкасблари ташаббусига қўшилиб, ҳар бош соғин сигирдан 4.5 минг литрга етказиб сут соғиб олишга сўз бердилар.

Газета бажараётган бу ишлар райком бюроси томонидан маъқулланмоқда. Кейинги йилларда газета материаллари асосида райком бюроси бир неча махсус қарорлар қабул қилди. Бу қарорларда газета ташкилотчилиги билан туғилаётган ташаббусларни кенг оммалаштириш тавсия этилди.

Ўтган йили охирида райком бюросида редакциянинг комплекс ҳисоботини ҳам тингладик. Муҳокама давомида редакция коллективига яна бир қатор маслаҳатлар, йўл-йўриқлар берилди.

Район партия комитети фақатгина ўз органи фаолиятини яхшилашга эмас, шу билан бирга деворий газеталар таъсирчанлигини оширишга ҳам жиддий эътибор бермоқда. Ҳозир район хўжаликларида ва саноат корхоналарида 70 дан ортиқ деворий газета чиқиб турибди. Кейинги йилларда деворий газеталар кўрик-конкурсини ўтказиш анъанага айланиб қолди. Ўтган йилги конкурсда «Оҳангарон» совхози, пластмасса буюмлари комбинати ва 1-ўрта мактаб деворий газеталари совринли ўринларни эгаллади.

«Оҳангарон» газетаси деворий газеталар фаолиятини янада яхшилашга яқиндан ёрдам бераяпти. Берилаётган обзорларда деворий газеталар фаолияти анализ қилинмоқда, ютуқ ва камчиликлари кўрсатилмоқда.

Ишчи-қишлоқ мухбирлари газетанинг мустаҳкам таянчи, район партия ташкилотининг яқин ёрдамчиси ҳисобланади. Шу боисдан ҳам ишчи-қишлоқ мухбирлари ҳаракатини ривожлантиришга, уларни тарбиялашга район партия комитети алоҳида аҳамият бераяпти.

Ҳаваскор қаламкашларнинг кўпчилиги район газетаси ҳузурида ташкил этилган ишчи-қишлоқ мухбирлари курсида таълим олмоқда. Курсни тамомлаб чиққан истеъдодли қаламкашлар редакцияга ишга таклиф этилмоқда. Ҳозир «Оҳангарон» газетасида муваффақиятли ишлаётган Турсунали Жуманов, Озод Хушназаров, Абдушукур Наврўзов бир пайтлар ишчи-қишлоқ мухбирлари курсининг тингловчилари бўлишган эди. Улар энди малакали журналистлардир.

Биз бундан буён ҳам ишчи-қишлоқ мухбирлари малакасини оширишга, ижодкорлар иш сифати ва самарадорлигини ўстиришга алоҳида эътибор билан қарайверамиз.

Ш. ҚАРШИБОЕВА,
Оҳангарон район партия комитетининг секретари.

ҲАЁТИМИЗ КЎЗГУСИ

Колоннамизнинг илғор коллективларидан И. Домбровский бошлиқ бригада аъзолари ойлик планни 200 процентга етказиб адо этдилар. Ойлик якунлангач, бундай юксак меҳнат кўрсаткичи ҳақида жанговар варақа чиқардик. Бу воқеа эса ҳамманинг эътиборини жалб этди. Биз И. Домбровский бригадасининг [illegible] коллективнинг илғор тажрибасини ўргандик.

Ҳақиқатан қурувчилар меҳнатини илмий жиҳатдан ташкил этишда улар рекордлардан, механизация кучидан унумли фойдаланишда жуда катта тажриба тўплаганлар. Бу ҳақда деворий газетада материал берилди. Қурувчилардан [illegible] саволлар келди. Уларга ҳам жавоб берилди. Бу эса илғор тажрибани омманинг мулкига айланишида муҳим роль ўйнади.

Мазкур воқеа коллективимиз ҳаётидаги биринчи тажриба эмас. Биз деворий газета, жанговар варақаларда илғорлар тажрибасини кенг пропаганда қиламиз, илғорлар меҳнат ғалабаларини оператив эълон қилиб борамиз. Шу билан бирга камчиликларни рўйи-рост очиб ташлаймиз. Умуман, газета коллектив ҳаётининг ойнасига айланган.

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда, партия ва ҳукуматимизнинг қарор ва кўрсатмаларини амалга оширишда матбуот муҳим восита бўлиб хизмат қилмоқда. Корхонамиз [illegible] бошланғич партия ташкилоти ва касаба союз ташкилотининг органи «Строитель» деворий газетаси, комсомолларнинг жанговар деворий газетасига айланган «Комсомол прожектори», шунингдек, «Социалистик мусобақа экрани» ҳақиқатан ҳам коллектив ҳаётининг кўзгуси.

Мазкур газета ва варақаларнинг қобилиятли, таъсирчанлигини оширишда партия ташкилотининг [illegible]. «Строитель» газетаси давлат планлари ва социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлигини таҳлил қилиб боради. Келгуси режалар билан ҳам қурувчиларни таништиради. Шунинг учун ҳам бошланғич партия ташкилоти газетада эълон қилинаётган материалларнинг мазмунли, пишиқ-пухта бўлишига алоҳида эътибор бермоқда, ҳар бир масалага принципиал ёндошишни талаб этмоқда. Шунинг учун ҳам коллектив ҳаётида газетанинг таъсири катта бўлмоқда.

«Мусобақа экрани»да цехлар, бригадалар ва участкаларда социалистик мусобақанинг ташкил этилиши ва уларнинг натижалари оператив ва мунтазам ёритиб борилади. Бу эса, мусобақанинг оммавийлиги ва ошкоралигини таъминлайди. Деворий газета ва жанговар варақаларда меҳнат коллективи қўлга киритаётган ютуқлар билан бирга [illegible] камчиликларга ҳам эътибор берилмоқда. [illegible] Газетада [illegible] мутахассисларга кенг минбар берганмиз. Улар сўнгги вақтларда ўз соҳаларида юз берган янгиликлар, фан ва техника ютуқлари ҳақида, уларни ишлаб чиқаришга тезкорлик билан жорий этиш тўғрисида қимматли фикр ва мулоҳазаларини бериб борадилар. Бу тадбир эса кенг қурувчилар оммасининг билим доирасини бойитмоқда. Қизиқишини орттираяпти. Кейинги вақтларда оддий бунёдкорлар ҳам турли темаларда мазмунли мақолалар ёзмоқдалар.

Газета КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишда, қурилиш сифати ва самарадорлигини янада ошириш учун курашда ташкилотчилик ролини ўйнамоқда. Шунинг учун ҳам у бизнинг бунёдкорларнинг севимли ва энг яқин ёрдамчиси бўлиб қолмоқда.

В. МИТЮНИНА,
Бўстонлиқ районидаги механизациялашган 2-колоннаси бошланғич партия ташкилотининг секретари.

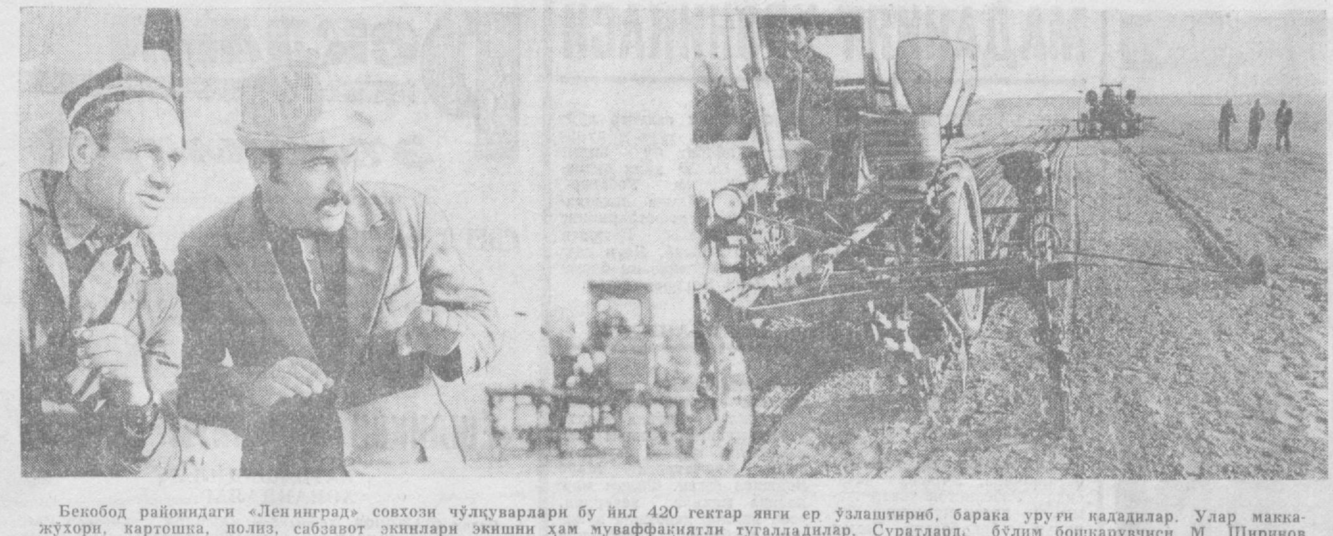

Бекобод районидаги «Ленинград» совхози чўлқуварлари бу йил 420 гектар янги ер ўзлаштириб, барака уруғи қададилар. Улар маккажўхори, картошка, полиз, сабзавот экинлари экишни ҳам муваффақиятли тугалладилар. Суратларда: бўлим бошқарувчиси М. Ширинов тракторчи З. Аҳмедов билан бирга; янги ўзлаштирилган ерларда экиш пайти. А. Усмонов ва Ш. Хўжаев фотолари. (ЎзТАГ).

ПИЛЛАЧИЛАР ШАЙЛАНМОҚДА

ЯНГИЙЎЛ райони пиллачилари моҳир «кумуш тола» ижодкорларидир. Улар ўтган йили Улуғ Октябрнинг 60 йиллик шонли юбилейи шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, айниқса, катта меҳнат ютуқларини қўлга киритдилар. Район пиллачилари ҳар қути қурт уруғидан ўртача 70 килограммдан ҳосил олиб, Ватанга 145,5 тонна пилла армуғон қилдилар. Давлатга социалистик мажбуриятда белгилантанидан ҳам 15,5 тонна кўп пилла сотилди. Шуниси, айниқса, диққатга сазоворки, давлатга топширилган пилланинг 80 процентга яқини юқори сортларга қабул қилинди.

«Коммунизм» колхози меҳнаткашлари пилла етиштиришда ҳам районда пешқадамлик қиляптилар. Улар ўтган йили 275 қурт уруғининг ҳар қутисидан 77 килограммдан пилла олиб, социалистик мажбуриятларини анча ошириб адо этдилар. Жданов номли, «Партия XXI съезди», «Интернационал» колхозлари пиллачилари ҳам ҳар қути қурт уруғи ҳисобидан қабул пунктларига 72—75 килограммдан пилла етказиб бердилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1978 йил планларини тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириш тўғрисидаги Мактуби район пиллачиларини янги меҳнат ғалабаларига руҳлантириб юборди. Улар ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида 140 тонналик Янгийўл «кумуш тола» хирмонини барпо этиш учун курашга отландилар.

Район хўжаликларида ипак қурти боқиш мавсумига ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўриляпти. Ҳозирнинг ўзида мавжуд 24 инкубатория ремонтдан чиқарилган. Пиллачилар қўшимча равишда 300 комплект темир сукчак, қоғоз, асбоб-ускуналар билан таъминландилар.

Бу йил Жданов номли колхоз пиллачилари биринчи марта 50 қути қурт уруғини янги ипакчилик комплексида парвариш қиладилар. Комплекс қурилишини райондаги 74-колхозлараро механизациялашган кўчма колонна коллективи амалга оширмоқда.

— Қурувчилар комплексни ипак қуртини жонлантиргунча фойдаланишга топширишга сўз берганлар, — дейди колхоз партия комитетининг секретари ўртоқ Э. Холхўжаев. — Унинг ишга туширилиши пиллачиларимизга катта қулайликлар туғдиради. Бу ерда ипак қуртларининг уч ёшигача парвариш қилиш учун иккита пишиқ ғиштли қуртхона бўлади. Сўнгра эса қуртлар плёнка билан ёпилган енгил типдаги қуртхоналарда парвариш қилинади. Комплексда шундай қуртхоналардан 36 таси бўлади. Уларнинг ҳар бирида 1,5 қути қурт боқиш мумкин. Ҳамма қуртхоналар марказлаштирилган ҳолда иситилади. Комплексда хлорелла установкаси, пиллачилар уйи ҳам бўлади. Қуртларни бу усулда боқиш хўжаликка иқтисодий самара ҳам келтиради. Чунки, 50 қути қурт уруғини 20 пиллачи парвариш қилади. Демак меҳнат унумдорлиги ошади, сарф-ҳаражатлар анча камаяди.

Район пиллачилари фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасидан ҳам самарали фойдаланмоқдалар. Ўтган йили Калинин номли колхозда ипак қуртлари хлорелла суспензиясига шимдирилган тут барглари билан боқилган эди. Бу пилла ҳосилдорлигини 5—6 килограммга кўпайтирди. Бу йил эса райондаги кўпгина хўжаликларда ипак қуртларини хлорелла суспензияси билан боқиш мулжалланмоқда.

Пиллачилар тутчиликни ривожлантиришга ҳам эътиборни кучайтирмоқдалар. Ўтган йил кузи ва бу йил баҳорида хўжаликларда дала четларига, йўл ва ариқ ёқаларига 500 минг туп тут ниҳоллари ўтказилди, янги тутзорлар ташкил этилди. Ҳозирги кунларда мавжуд 280 гектардаги тутзорлар парвариши қизитиб юборилди. Тут қатор оралари юмшатиляпти, минерал ва маҳаллий ўғитлар билан озиқлантирилиб, суғориляпти.

Илғор хўжаликлар пиллачилари бу йил катта мажбуриятлар олганлар. Жумладан, Ленин номли колхоз «кумуш тола» ижодкорлари зарбдор йилда 24 тонналик пилла хирмони бунёд этишга аҳд қилди. Улар учта инкубаторияни уруғ жонлантиришга тайёрлаб қўйганлар. Қуртхоналар ремонтини тугалламоқдалар. Колхозда пиллачилик озуқа базасини мустаҳкамлаш учун 60 минг туп тут ниҳоллари ўтказилди.

Районда бу йил 2200 қути қурт уруғи парвариш қилинади.

Янгийўллик пиллачилар ипак қурти боқиш мавсумини шайланиб кутиб олмоқдалар. Бу пилладан юқори ҳосил етиштириш гаровидир.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

Дунё овози
чет эл хабарлари

НЕЙТРОН БОМБА ТАҚИҚЛАНСИН

ЛОНДОН. (ТАСС). Нейтрон қурол ишлаб чиқариш ва уни Ғарбий Европада жойлаштиришдан иборат мудҳиш планлар бекор қилинсин, деган талабномалар остига имзо тўплаш кампанияси Англияда тобора қизғин тус олмоқда. Бу ҳаракатга мамлакатнинг бир қанча сиёсий партияларини, касаба союзларини, тинчлик тарафдорлари ташкилотларини бирлаштирувчи оммавий жамоат ташкилоти — ядро қуролини тарк этишни талаб этувчи ҳаракат ташаббускорлик қилмоқда.

Бизнинг кампаниямиз, деди шу ҳаракатнинг ташкилий масалалар билан шуғулланувчи секретари Дункан Рис, Англиядаги жуда кенг доираларнинг маъқуллашига сазовор бўлмоқда. Лондоннинг турли районларида, Глазго, Манчестер, Рединг, Лидз, Бристоль, Ньюкаслда, бошқа кўпгина шаҳарларда ҳозиргача неча юз минглаб имзо тўпланди. Талабномани парламент аъзолари, касаба союз арбоблари, бутун-бутун муассасаларнинг жуда кўплаб ходимлари имзоламоқдалар. Ҳужжат остига имзо чекаётган ҳамма кишиларнинг фикри шуки, — НАТО аслаҳахоналарида нейтрон бомба пайдо бўлишига йўл қўйиш ярамайди, чунки бу нарса ядровий қуролланиш пойгасининг янги даврасн бошланишига олиб бориши мумкин.

Биз аминмизки, ҳукумат инглизларнинг нейтрон қурол ишлаб чиқариш ва уни оммалаштириш режаларига қарши оммавий норозилигини инобатга олишга мажбур бўлади.

БЕРН. Нейтрон бомбага қарши Амстердамда бўлиб ўтган халқаро анжуман халқларнинг одамларни оммавий қирғин қиладиган ана шу мудҳиш қуролга қарши курашига янги туртки берди, деди анжуман қатнашчиси, Швейцария тинчлик ҳаракатининг раҳбарларидан бири Ганс Штеблер. Швейцариядаги тинчлик тарафдорлари кўпгина мамлакатларнинг тинчликсевар кучлари билан бирга нейтрон бомба тақиқланишини талаб қилдилар.

ПРАГА. Бу ерда Чехословакия жамоатчилиги кенг қатламлари намояндаларининг нейтрон бомба ишлаб чиқариш ва агрессив НАТО блоки қўшинларини ана шу ваҳшиёна қурол билан таъминлаш режаларига қарши норозилик митинги бўлди.

Митинг қатнашчилари «нейтрон бомбага қарши, қуролсизланиш ва тинчлик учун» деган резолюцияни якдиллик билан қабул қилдилар.

Биз Совет Иттифоқининг қуролсизланишга ва нейтрон бомбанинг инсоният бошига келтирадиган хавф-хатарини йўқотишга доир таклифларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаймиз, дейилади ҳужжатда Биз КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг нейтрон қурол ишлаб чиқаришдан ўзаро воз кечиш тўғрисида ўртага қўйган таклифини қўллаб-қувватлаймиз. Бу — яқинлашиб келаётган хавфни тугатишга, халқаро кескинликни юмшатиш ва ҳарбий соҳадаги кескинликни юмшатиш жараёнини чуқурлаштиришга олиб борадиган бирдан-бир реал ва самарали йўлдир.

КАРАКАС. Венесуэла меҳнаткашлари бирлашган маркази нейтрон бомба ишлаб чиқариш тақиқланишини талаб қилди. АҚШ президентига юборилган телеграммада меҳнаткашлар ва бутун Венесуэла халқининг тинчликсевар муддаоларини ифодалаб, Венесуэла меҳнаткашлари бирлашган маркази Америка ҳукуматини оммавий қирғин қиладиган янги қурол—нейтрон бомба ишлаб чиқаришга киришмасликка чақиради, деб уқтирилган. Бу қуролни ишлаб чиқаришга киришиш ялпи тинчликка таҳликали хавф солган бўлур эди.

КАРОЧИ. Капиталистик дунёни чулғаб олган телбалик Қўшма Штатлар империалистик доираларининг нейтрон бомба ишлаб чиқаришга киришиш режаларида ўз ифодасини топмоқда, деди Покистон меҳнат федерациясининг раиси Айзаз Назир. «Пок қурол» деб аталган бу бомба бутун дунёдаги миллион-миллион кишиларнинг ҳаётига хавф солади. Планетамиздаги бутун тараққийпарвар инсоният, барча мамлакатларнинг ишчилар синфи нейтрон бомба ишлаб чиқариш дарҳол бекор қилинишини, атом аслаҳахоналари тугатилишини, тўла қуролсизланишга эришишни баланд овоз билан талаб қилмоқдалар, деб таъкидлади у.

ОТТАВА. Торонто муниципалитети резолюция қабул қилиб, нейтрон бомба ядро қуроллари пойгасининг хатарли равишда кучайиб кетишига олиб боради, шу сабабли халқаро хавфсизликка ялпи қуролсизланиш йўли билангина эришиш мумкин, деб таъкидлади. Торонто муниципалитети Канада бош министри ва парламентини нейтрон бомба билан НАТОни қуроллантириш мақсадига қарши чиқишга ва АҚШ президентига мурожаат қилиб, уни ишлаб чиқаришдан воз кечишни таклиф қилишга чақирди.

ТУРКИСТОНДА КОМСОМОЛ ШУНДАЙ ТУҒИЛГАН ЭДИ

1918 ЙИЛ 29 октябрда РКП(б) Марказий Комитети ва шахсан В. И. Ленин кўрсатмаси билан Москвада ишчи-деҳқон ёшлари союзининг I Бутунроссия съезди чақирилди. Съезд мамлакатимизда комсомол ташкилотига асос солди.

Коммунистик ёшлар союзининг тузилиши большевиклар партиясининг пролетар ёшларни революцион руҳда тарбиялаш ва жипслаштириш борасида амалга оширган фаолиятининг натижаси бўлди. Комсомол ўз ҳаётининг дастлабки кунларидан бошлабоқ қатъий раҳбарлик остида, партия ташкилотларининг кундалик ёрдамига таяниб иш кўра бошлади. Бундай раҳбарликсиз комсомол ўзининг асосий вазифасини — меҳнаткаш ёшларни коммунизм руҳида тарбиялай олмас эди, албатта.

РКСМнинг тузилганлиги ҳақидаги хабар Тошкентга 1919 йил январида, атаман Дутов бандалари Қизил Армия зарбасига учраб, Оренбургдан қувиб юборилган ва Совет Туркистони РСФСР маркази билан вақтинча алоқа ўрнатилган бир пайтда етиб келди. Туркистонда ёшларнинг социалистик союзини коммунистик ёшлар союзи қилиб қайта ташкил этиш масаласи туғилди. 1918 йил 30 ноябрида ишчи ёшларнинг умумшаҳар йиғилишида Тошкентда меҳнаткаш ёшларнинг социалистик союзи тузилган бўлиб, Туркистон большевикларининг раҳбарларидан бири М. С. Качуринер унинг ташкилотчиси бўлган эди.

Туркистон меҳнаткаш ёшларининг союзлари 1919 йил январида Тошкентда оқ гвардиячи сўл эсерлар исёнини бостириш кунларида дастлабки жанговар синовдан ўтди. Мазкур союзлар Совет ҳокимиятига ва большевиклар партиясига ўз садоқатларини намойиш этиб, революция жангларида чиниқдилар. Меҳнаткаш ёшларнинг аксил инқилобий исённи даф қилишда актив қатнашганликлари, уларнинг синфий онги ўсиб бораётганлиги социалистик союзни коммунистик союз қилиб қайта ташкил қилиш учун замин тайёрлади. Туркистон Коммунистик партиясининг ўлка комитети социалистик союз раҳбарлари олдига Тошкентда ва ўлкада комсомол тузиш масаласини қўйди. 1919 йил 15 апрелида союзнинг умумий йиғилишида Тошкент коммунистик ёшлар союзини тузиш ҳақида қарор қабул қилинди.

Тошкент комсомоли дастлабки кунлардан бошлабоқ бутун ўлкада комсомол ташкилотлари тузиш ташаббусини ўз зиммасига олди. РКП(б) Марказий Комитетининг вакили, кекса большевик П. А. Кобозев кўрсатмаси билан Тошкент комсомол ташкилотининг агитация комитети жойларга икки бригадани жўнатиб, жойларда ёшлар союзларини қайта ташкил этиш ва комсомолнинг I съездини чақиришга тайёргарлик кўриш вазифасини топширади.

1919 йил 6 августида ана шу бригада аъзолари иштирокида Самарқандда комсомол ташкилоти тузилади. Кейинчалик темирйўл депосида ва тармоғида, шу йил 10 августида Когонда комсомол ташкилоти, Чоржўйда, Марвда, Урсатьевск станциясида, Андижон, Каттақўрғон ва бошқа жойларда комсомол ячейкалари бунёдга келади.

1919 йил 13 сентябрида М. В. Фрунзе ва В. В. Куйбишев бошчилигида Туркистон фронтининг қисмлари Туркистон Совет Республикаси қўшинлари билан қўшиладилар. Россия Коммунистик Ёшлар союзи Марказий Комитети А. Шчербаков (кейинчалик партиямизнинг таниқли арбоби, ВКП(б) Марказий Комитети ва Москва Комитети секретари) бошчилигида Марказий Комитет аъзолари ва комсомол ходимларидан бир группасини Тошкентга юборади. Улар РКП(б) Марказий Комитети Туркистон бюроси раҳбарлигида Туркистон комсомолига ёрдам бериш, уни ташкилий-ғоявий жиҳатдан мустаҳкамлаш, ёш Туркистон Совет Республикаси олдида турган биринчи навбатдаги вазифаларни амалга оширишда комсомол ва ёшларни сафарбар қилишда ёрдамлашиш учун келадилар. Шу йил октябрь ойининг охирларида Тошкентга келган Шчербаков ва РКСМ МКнинг бошқа ходимлари Туркистон комсомоли I съездини чақириш учун тайёргарлик ишларини бошлаб юборадилар. Бу тайёргарлик комсомолларни Совет ҳокимиятининг душманлари билан фаол қуролли курашга сафарбар қилиш белгиси остида олиб борилади.

1920 йил 21 январда Тошкентда Туркистон республикаси комсомолининг I съезди очилди. Съездда 75 ташкилотга бирлашган 8 минг комсомол номидан 120 делегат қатнашди. Съездда жойлардаги вакиллар доклад қилдилар.

Съезд «Партия ва комсомол» докладини тинглаб, муҳокама қилди. РКП(б) VIII съездининг қарорларини ҳамда РКП(б) Марказий Комитети ва РКСМ Марказий Комитетининг партия билан комсомол ўртасидаги ўзаро муносабатлар ҳақидаги кўрсатмаларини тушунтиришга асосий эътибор берилди. Съезд ана шу кўрсатмани ўз вақтида қабул қилинган, деб таъкидлади. Негаки, унда комсомолнинг аҳамияти ва фаолиятини айрим маҳаллий ташкилотларда нотўғри тушунишга узил-кесил зарба берилган эди.

Съезд «Қизил Армиядаги иш тўғрисида»ги докладни тинглаб, РКСМ II съезди (1919 йил октябрь) қарорини маъқуллади). Бу съезд интервенциячиларга қарши курашда комсомолни сафарбар этиш белгиси остида ўтган эди. Съезд Қизил Армиядаги ишни кучайтириш, комсомол ташкилотлари вакилларини сиёсий бўлимлар ва Қизил Армиядаги бошқа органларга юбориш, командирлик курсларини комсомоллар билан комплектлашни таклиф этди.

«Маҳаллий миллатлар ёшлари ўртасида ишлаш тўғрисида» доклад бўйича қабул қилинган резолюцияда шу нарса таъкидланган эдики, комсомол ташкилотларидаги асосий маҳаллий миллат ёшлари орасида ишни қайта қуриш зарур. «Алоҳида миллий коммунистик ёшлар союзларини» тузиш ўрнига маҳаллий миллатларга мансуб бўлган шаҳар ёшларидан 200 минг йигит-қизни биринчи навбатда комсомол сафларига бирлаштириш вазифаси қўйилди. «Ҳозирги вазифа тўғрисида» доклад бўйича резолюцияда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг Шарқ халқлари учун зўр аҳамияти таъкидланди.

Съезд комсомолнинг иқтисодий-ҳуқуқий иши тўғрисида ҳам кенгайтирилган қарор қабул қилди. Ўлка комсомол комитетини сайлади. Кейинчалик у Туркистон комсомоли Марказий Комитети, деб қайта номланди.

Туркистон комсомолининг I съезди катта сиёсий ва тарихий аҳамиятга эга. Съезд ўлкадаги тарқоқ комсомол ташкилотларини Туркистоннинг ягона Коммунистик ёшлар союзига бирлаштирди, уни меҳнаткаш ёшлар оммавий ташкилотига айлантириш учун замин қўйди.

Ўзбекистон комсомоли — ВЛКСМнинг жанговар отряди 60 йил ичида кураш ва ғалабаларнинг шонли йўлини босиб ўтди. Ўзбекистон Коммунистик партияси раҳбарлигида у республиканинг бутун ёшларини ўнинчи беш йиллик планларини барвақт бажариш, КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш учун сафарбар этмоқда.

Ҳ. ТУРДИЕВ,
область партия комитети партия архивининг илмий ходими.

КОМСОМОЛНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

ДЎСТЛИК ЧАМАНЗОРИ

1978 йил бутун жаҳон ёшлари учун ўзига хос байрам йилидир. Институтимиз комсомоллари ВЛКСМнинг XVIII съезди, Ленин комсомоли туғилган кунининг 60 йиллиги ва жаҳон ёшларининг Гаванада бўладиган XI фестивалини муносиб кутиб олиш учун курашмоқдалар.

Институтимиз интернационал дўстлик клуби факультетлараро социалистик мусобақа ташкил этган. Унинг биринчи босқичи Улуғ Октябрь революциясининг 60 йиллигида якунланиб, механика-технология факультети ғолиб чиққан эди. Мусобақанинг иккинчи ва учинчи босқичларига доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кунининг 108 йиллиги ва Совет ёшлари куни арафасида якун ясалади.

Институтимизда 16 мамлакатдан келган 186 нафар чет эллик ёшлар таълим олишади. Уларнинг 100 га яқини кубалик студентлардир. Комсомол комитети ўқув юртида таълим олаётган Куба коммунистик ёшлар союзи, Германия Демократик Республикаси, Монголия ёшлар ташкилотлари билан ўзаро ҳамдўстлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш мақсадида тадбирлар тузган.

«Гренада» интернационал дўстлик клуби кубалик дўстларимиз билан биргаликда фестивалга бағишланган турли кечалар, учрашувлар, йиғилишлар ташкил қиляпти. Бундай учрашувлар пойтахтимиздаги 100, 135, 137, 163, 181-мактаблар, саноат корхоналари, Фрунзе, Куйбишев, Чилонзор ва бошқа районлар пионерлар уйларида ўтказилди. Айниқса «Совет мамлакати кишилари», «Ёшлар дўстлик қўшиғини куйламоқдалар», «Куба куни» каби кечалар қизиқарли ўтди. Уларда Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Л. Казанцева, Б. Жўраева, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Д. Қулматовалар иштирок этишди.

Институтимиз комсомол-ёшлари меҳнатда ҳам намунадирлар. Улар 1977 йил 25 июнда ўтказилган Бутуниттифоқ шанбалигини қувонч ва масъулият билан кутиб олдилар. Шанбалик кунлари Тошкент тўқимачилик комбинати цех ва бўлимларида, Усмон Юсупов номидаги аграр-саноат бирлашмасида меҳнат қилдилар ва йиғилган барча маблағни фестивал фондига ўтказдилар.

Жаҳон ёшлари XI фестивали бутун дунё прогрессив ёшларининг бирдамлиги, тинчлик, тараққиёт, социализм ва коммунизм учун олиб бораётган курашида ўзига хос тарихий саҳифа очади.

У. ХАЙИТОВ,
Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти комсомол комитетининг секретари.

«ОЛИМПИАДА—80»ГА

Спорт фильмлари фестивали

ТУНИС. (ТАСС). Тунис пойтахтида «Спорт барча учун» ва «Олимпия ўйинлари» шиорлари остида спортга бағишланган ҳужжатли фильмлар фестивали ўтмоқда. Унда 13 мамлакат, шу жумладан Совет Иттифоқи, ГДР, Румыния, Чехословакия, Канада, Австрия, Италия, Франция, Япония иштирок этмоқда.

Совет кинематографиячиларининг «Олимпиада-80 таклиф этади» деган лентаси ва бошқа ленталари фестиваль ташкилотчилари ҳамда кўпдан-кўп томошабинларнинг диққат марказида турибди. Бу фильмлар Тунис жамоатчилигида бўлажак олимпия ўйинларининг ташкилотчиси — Совет Иттифоқига зўр қизиқиш уйғотмоқда.

Хўжаликнинг муҳим тармоғи

МАПУТУ. ТАСС мухбири Ю. Беспалько хабар қилади: Мозамбикнинг Маника вилояти ўзининг цитрус экинлари билан машҳур. Бу экинзорлар ўн минглаб гектар майдонни эгаллаган. Апельсин ва мандарин дарахтзорлари Шимойо вилоятининг асосий шаҳрига олиб борадиган йўл ёқалари бўйлаб чўзилиб кетган.

Маника Мозамбикнинг чет элга жўнатадиган цитрус меваларининг катта қисмини беради. Ҳар йили қарийб 4 минг тонна грейпфурт, мандарин, апельсин чет элга жўнатилади.

Ҳосилнинг кўп қисми Африкадаги йирик корхоналардан бири — Шимойо фабрикасида қайта ишланади. Бу ерда ҳар йили 600 минг литр шарбат ва шунингдек мураббо, жем, кондитер саноати учун ярим фабрикатлар ишлаб чиқарилади.

Мозамбик аҳолиси қишлоқ хўжалигининг ана шу тармоғини модернизациялашга киришди. Мустамлакачилар ташлаб кетган экинзорлар давлат назорати остига ўтди. Бу экинзорларни маъмурий комиссиялар бошқармоқда. Бу комиссиялар составига собиқ батраклар ва ёлланма ишчилар кирган. Ҳукумат давлат хўжаликларини техника, кадрлар, химикатлар билан таъминлаб, уларга ёрдам бермоқда.

Яқин вақт ичида Маникада цитрус мевалари етиштириш учун ихтисослашаётган яна 50 дан ортиқ давлат хўжалиги ташкил қилинади. 1980 йилга бориб мамлакатнинг цитрус меваларига бўлган талабини тўла қондириш ва унинг экспорт ҳажмини анча ошириш мўлжалланмоқда.

Англия кенг жамоатчилигининг талабларига қарамай ҳукмрон доиралар НАТО раҳбарлигининг кўрсатмаларига амал қилиб, ҳарбий бюджетни янада оширишни планлаштирмоқдалар. Ана шу бюджетнинг маълум қисми ҳарбий маневрларни ўтказишга сарфланади.

Суратда: навбатдаги маневрларда.

ТАСС фотохроникаси.

ДИЛ ҚУВНАЙДИ

В. И. Ленин номли катта ўзбек тракти билан республикамиз пойтахти Тошкентга борадиган марказий кўчадан районимизнинг гуллаб-яшнаётган қишлоқларидан бири Эски Тошкент кўзга ташланади. Халқимизнинг миллий ифтихори ва бебаҳо бойлиги бўлган пахта символи панноҳда олтин чаноқларини кўз-кўз қилиб, киши эътиборини ўзига тортади.

Қишлоқ қиёфаси йил сайин гўзаллашиб бормоқда. Йўлнинг икки томонидаги ҳамашатли маданий-маиший объектлар, турар жой бинолари кўзингизни қувонтиради. Кинотеатр, озиқ-овқат ва кийим-кечаклар билан савдо қилувчи магазинлар, маиший хизмат кўрсатиш уйи, замонавий мактаблар, чойхона, шарқ меъморчилиги услубида қурилган янги ҳаммом қишлоқ ҳуснига-ҳусн қўшиб турибди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг оталарча ғамхўрлиги туфайли социалистик маданиятимиз тобора равнақ топиб бормоқда. Қишлоқ маданияти даражасини аста-секин шаҳар даражасига кўтариш ўнинчи беш йилликда амалга оширилиши лозим бўлган энг муҳим вазифалардан биридир.

— «Биз қишлоқ меҳнаткашларини фаровонлик даражаси жиҳатидан ҳам, маданий-маиший хизмат кўрсатиш жиҳатидан ҳам шаҳар аҳолисига яқинлаштиришни муҳим вазифамиз деб биламиз. Миллион-миллион кишилар қишлоқда яшайдиган бизнинг мамлакатимиз учун жуда муҳим ва айни замонда мураккаб вазифадир», — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида. Ҳақиқатдан ҳам қишлоқларимизнинг келажаги, эртанги куни янада порлоқ.

Фидокорона меҳнат қилаётган қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш маданияти янада ривожланиб, меҳнат аҳлининг ҳаёти тобора чароғон бўлиб боряпти. «Меҳнатдан келса бойлик, турмуш бўлар чиройлик» деган ҳикматли нақл бекорга айтилмаган. Буни эскитошкентликлар мисолида яққол сезиш мумкин. Қишлоқда яшаётган меҳнат баҳодирларининг турмуши гўзаллашиб бормоқда. Шу нарсани алоҳида таъкидлаш лозимки, халқ депутатлари Эски Тошкент қишлоқ Совети ижроия комитетининг бевосита ташаббуси туфайли янгича анъаналарни ҳаётга тадбиқ этиш яхши йўлга қўйилган.

Яқинда қишлоқ территориясида истиқомат қилувчи 100 нафар ёш йигитларни Совет Армияси сафига кузатиш ҳам катта шодиёнага айланди. Бу кечада уруш ва меҳнат ветеранлари, кекса коммунистлар иштирок этишиб, ёшларни Она Ватанга содиқ бўлиб, ўз постларида сергак туришга ундашди, йигитлик бурчларини шараф билан адо этишларига тилакдошлик билдиришди. 200 нафар кўп болали оналарга 1, 2, 3 даражали медаллар топширилиб, шу куни «Таъзим, мўътабар инсон» деган адабий музикали кеча ўтказилди. Қишлоқ территориясига жойлашган «Москва», Киров номли колхозлар районимиздаги маданий ҳаёт одими дадил бораётган хўжаликлардан биридир.

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

Ўтган юбилей йили арзигулик меҳнат зафарлари билан нишонланиб, ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш борасидаги вазифалар муваффақиятли адо этилди. Хўжалик иқтисодининг юксалиши ўз навбатида қишлоқни ободонлаштириш ва аҳолининг маданий турмуш даражасини ўсишига олиб келмоқда. Қишлоқ совети раисининг ўринбосари депутат Турсуной Ботирова раҳбарлигида янгича анъаналарни ўтказиш Совети тузилган. Бештепа маҳалла комитети раиси коммунист Н. Юсупов, Набережная маҳалла комитетининг раиси Улуғ Ватан уруши ветерани С. Асқаров, А. Тўқай номли маҳалла комитетининг раиси М. Раҳбаров каби 12 нафар халқ вакиллари фаол иш олиб бориб, замонамизга мос, янгича тўйлар ва маросимлар ўтказишда бош-қош бўлишяпти. Ўтган йилнинг ўзида қишлоқ совети қошида ташкил этилган «Бахт уйи»дан 200 дан зиёд севги ришталарини умрбод боғлаган йигит-қизлар тантанали равишда Совет қонунчилиги асосида никоҳдан ўтишди.

Киров номли колхознинг илғор механизатори Абдукарим Азимов, «Москва» колхозининг шифокори Матлуба Норматова, Раҳимжон Турсунов ҳамда Гулчеҳра Васиповаларнинг ҳаётларида унутилмас воқеа бўлди. Меҳнатда, ақл-одобда бир-бирини синаган ёшлар турмуш қуриб, фароғатли ҳаёт кечиришга аҳд қилишган эди. Комсомол ёшларнинг висол оқшомлари замонавий, қувноқ ва кўнгилли ўтди. Кечада келин-куёвнинг дўст-биродарлари, қишлоқ Совети депутатлари ёшларга бахт-иқбол тиладилар.

Депутатларнинг фаол иштироки туфайли барча маросимлар янгича тус оляпти. КПСС XXV съезди келгусида халқнинг турмуш маданиятини янада яхшилашни асосий вазифа қилиб қўйди. Бу вазифаларни бажаришда халқ депутатлари фидокорона меҳнат қилишяпти. Партия ва ҳукуматимизнинг илҳомбахш қарорларидан руҳланган қишлоқ аҳлининг меҳнати самарали, турмуши янада гўзал бўлиб боряпти.

А. ОРИПОВ.
Чиноз райони.

Ўтган йили Ангрен шаҳрида ўтказилган коммунистик шанбалик вақтида кўплаб маблағ тежалган эди. Ана шу маблағ ҳисобига шаҳарда болалар комбинати қуришга киришилди. «Аленушка» деб номланган бу болалар комбинати яқинда фойдаланишга топширилди. Бу ерда 280 ўғил-қиз тарбия топмоқда. Суратларда: (чапдан) боғча мудираси К. Жилякова бинокорлар топширган рамзий калит билан. Кичкинтойлар сайрга йўл олишди.

Г. Пун ва И. Чернов фотолари.

УСТОЗ, МУРАББИЙ

САДРИДДИН АЙНИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Домла Айний жуда кўп мутолаа қилар эдилар. Ёшларнинг ҳикоя, очеркларидан тортиб повесть, достонларигача бирма-бир устоз кўз ўнгидан ўтар эди. Устознинг ўзлари ҳам «Агар сен кўп билишни, кундалик воқеалардан мунтазам хабардор бўлиб туришни ва сўз санъати сирларини тўлиқ ўрганишни истасанг, кўп сафарда юришинг, китоб ўқиш ва ҳаёт ўрганишни бир зум ҳам тарк этмаслигинг керак», деб қайта-қайта таъкидлар эдилар. Бу сўзлар қуруқ сўзлар бўлмасдан, устознинг ўзлари бу қоидага тўла амал қилар эдилар.

Мен бир куни домла уйларига келганимда у киши бетоб бўлиб, тўшакда ётар эдилар. Лекин шу аҳволда ҳам Тожикистонда нашр этиладиган «Шарқи сурх» журналининг янги сонини варақлаётган эканлар. Журналнинг шу сонида ёш ёзувчи жойида «тез ёрдам машинаси» деган иборанинг ости чизилиб, қарама қаршисида «Бу тожик тилига хос ибора эмас» деб ёзиб қўйилган эди. Ҳикояни ўзбек тилига ағдардим. Устоз уни диққат билан ўқиб чиққач, баъзи жойларига таҳрир киритдилар ва энди журнал редакциясига юборишим мумкинлигини айтдилар.

Одатда устоз маслаҳатларига интиқ ёш ёзувчилар, ҳатто анча тажрибали шогирдлари — ном чиқарган адиблар ҳам, у кишига ўз китобларидан бирдан икки нусҳа тақдим қилар эдилар. Бир нусхаси автор имзоси билан домланинг шахсан ўзлари учун, иккинчи нусхаси ўз қайдларини хошияларига ёзиб, қайтариб беришлари учун. Устознинг бундай қайдлари — ёзма консультацияларини мен атоқли тожик ёзувчиларидан Р. Жалил, С. Улуғзода, Ж. Икромий ва Ф. Ниёзийларнинг китобларида бир неча марта кўрганман.

Устоз адиб ёш қаламкашлар учун ўз вақт, меҳнатларини сира аямасдилар. Имкон борича қимматли маслаҳатлар бериб, кўмаклашар эдилар. Биргина мисол. 1948 йилнинг февралида мен ва курсдошим Саидахон Нарзуллаева ўз диссертацион ишларимизга якун ясадик. Уларни раҳбаримиз таҳрирдан ўтказиши қолган эди, холос. Домла уйларига бордик. У киши қаттиқ шамоллаб, касал ётган эканлар. Биз ҳол-аҳвол сўрадигу лекин ўз ишимиздан сўз очмадик. Кетмоқчи бўлиб ўрнимиздан қўзғалганимизда домла ёстиқдан сал бошларини кўтариб дедилар:

— Нега ўз ишларингдан гапирмайсизлар? Агар мен шу аҳволда ётаверсам, нима бўлади? Ҳимоя мўлжалдан кечикиб кетмайдими?

— Зарари йўқ, домла, соғайиб туринг, иш кейин ҳам бўлаверади, — дедик биз. Домла кўнмадилар. Бизга машғулот кунларини белгиладилар.

Шундай қилиб, тахминан икки ой давомида биз диссертация ўқидик, домла тўшакда ётиб, диққат билан тингладилар, ёзганларимизни ўз муҳокамаларидан ўтказдилар. Диссертация ўқиш иши охирга етгач, домла менга:

— Келгуси ҳафтанинг сешанбасида келинг, мен ишингизга раҳбар сифатида тақриз ёзиб қўяман, — дедилар. Белгиланган кунда устоз ҳузурига бордим.

Мен тақризни ўқишга киришдим. Уч-тўрт йиллик меҳнатимни устозим юқори баҳолаган эдилар. Устоз нозик таъб ва қаттиққўл мураббий эдилар. Ўз шогирдларини бўларда бўлмас эркалатавермас эдилар. Ортиқча мақтовларни ёшларга зарарли санар эдилар. Мен домлага учраб, ўзимнинг бир ҳафта, ўн кунлик ишларимдан ҳисобот бериб келардим. Лекин уч йил давомида шундай мақтовлардан биронтасини эшитиш менга насиб бўлмади. Бироқ, иш якунлангач, устоз ижобий баҳосини қозонишим — илмий раҳбарим мақтовини илк марта эшитишим эди, холос. У кишининг ҳимоям куни илмий совет минбаридан туриб айтган очиқ, объектив ва ҳаққоний ҳикматли сўзлари ҳали-ҳали қулоғим остида жаранглаб тургандай, асло унутилмайди.

Устоз ёш талантларни жон-дилдан севардилар, Уларга нисбатан ҳақиқий ғамхўр мураббий эдилар.

Баҳс-мунозаралар вақтида устоз ҳар вақт холисона якун ясар эдилар ва керак бўлиб қолган тақдирда, истеъдодли ёшларни қўллаб-қувватлашга шошилардилар. Агар ҳимоя остига олинган ёш истеъдод ўзидан кетиб, кериладиган бўлса, аччиғланиб, дарҳол уни койиш, тартибга чақиришдан ҳам қайтмас эдилар...

1949 йилнинг 24 март куни эди. Мен қандайдир бир масала билан домла ҳовлисига бордим. Суҳбатимиз ҳар кунгидан кўра қизиқ ва самимий руҳда ўтарди. Бироқ, гап мавзуи адабий танқид ва унинг адабиётдаги вазифаси масаласига кўчганда устоз Айний хотираларига бир нарса келиб қолдию бирдан авзолари ўзгарди. «Бу нима қилиқ? Шу ҳам танқид бўлдими?» деб мени койишга ўтдилар. Сўз менинг «Ленин йўли» газетасида куни-кеча босилиб чиққан (1949 йилнинг 22 март сони) мақолам устида борарди. Мақоланинг ёзилиш тарихи тубандагича эди: Мен Тошкентда бўлганимда мактабдош дўстим шоир Назармат билан учрашдим. У менга самарқандлик адиб Саид Назарнинг янги босмадан чиққан ҳикоя ва очерклар китобига тақриз ёзиб, юборишни маслаҳат кўрди. Мақола ёзилиб, машинкадан чиқарилгач, мен унинг биринчи нусхасини «Шарқ юлдузи» журнали редакциясига юбордим. Ўша куни «Ленин йўли» газетаси редакциясидан чиқиб келаётган эдим, тасодифан редакторга дуч келдим. Кўришдик. Ҳол-аҳвол сўрагандан кейин, у Саид Назар китоби ҳақида тақриз ёзганлигимни эшитгач, ўша мақола билан танишиш истагини билдирди ва «Агар маъқул тушса, газетада фойдаланишимиз мумкин» деб қўшиб ҳам қўйди. Мен мақолани унга етказдим. Орадан икки-уч кун ўтмаган ҳам эди, мақола газетада босилиб чиқди. Лекин мақолани ўқиб алланечук бўлиб кетдим. Чунки газетада мен ёзган тақризнинг фақат иккинчи—танқидий қисмигина эълон қилинган эди.

Мен икки ойлар чамаси домла қошида алланечук гуноҳкордай бўлиб юрдим. Ниҳоят мақола «Шарқ юлдузи» журналида тўлиқ босилиб чиқди. Мен таънадан қутилдим. Журнални домлага кўрсатганимда:

— Мана бу бошқа гап,— дедилар устоз, — Сиз бу ерда Саид Назар ҳикоя ва очеркларини дуруст таҳлил қилибсиз. Асар руҳини тўғри тушунибсиз. Биласизми, ижодий меҳнат осон иш эмас. Шунинг учун танқидчи жуда эҳтиёткорлик билан иш тутиши, объектив мулоҳаза юритиши керак, токи унинг танқид ё мақтови адибнинг ижодий камолотига кўмаклаша оладиган, асар ғоявий-бадиий сифатининг яхшиланишига ижобий таъсир кўрсатадиган бўлсин. Адабий танқид ғараз ва хусуматдан тамоман холи бўлмоғи лозим...

Менинг устоз Садриддин Айнийдан олган таассурот ва фойдали сабоқларимдан айримлари ана шулардан иборат.

Раҳим МУҚИМОВ, профессор.

ГЕОЛОГ ОЛИМЛАР ҲИССАСИ

Табиатни муҳофаза қилиш республика жамияти йўли билан белгиланган тадбирлар муваффақиятли амалга оширилмоқда. Бу муҳим социал вазифани адо этишда геолог олимларнинг ҳам хизматлари каттадир.

Табиий бойликларни муҳофаза қилиш ва яхши сақлаш мақсадида областлараро инспекция ташкил этилди. Ер ости қазилма бойликларидан фойдаланишни назорат қилишда бу ташкилот яхши фаолият кўрсатмоқда.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг биосфера бўйича илмий кенгаши томонидан эса махсус секция тузилди. Бу секция академик О. Акрамхўжаев раислигида иш олиб бормоқда.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

САНЪАТКОР БИЛАН УЧРАШУВ

Ўзбекистон театр жамияти республикамизнинг таниқли санъаткорлари билан санъат шайдоларининг учрашув кечаларини ўтказиб туришга алоҳида аҳамият бермоқда. Бундай тадбир Пушкин номидаги маданият ва истироҳат боғида тез-тез уюштирилмоқда. Яқинда ўтган учрашув Муҳиддин Қори Ёқубов номидаги Меҳнат Қизил байроқ орденли Ўзбек Давлат филармониясининг хушовоз хонандаси Меҳри Абдуллаева ижодига бағишланди. Учрашув кечасида Ўзбекистон театр жамияти президиумининг биринчи ўринбосари Раҳим Қориев Меҳри опа Абдуллаеванинг ҳаёти ва ижодий йўли хусусида йиғилганларга батафсил сўзлаб берди. Меҳри Абдуллаеванинг ижрочилик маҳорати, ёш санъаткорларга ғамхўрлиги борасида кекса санъаткор Низомжон Холдоров ҳам тўхталди.

Меҳри Абдуллаеванинг ижодий кечаси муносабати билан келган Тамарахоним, Гавҳархоним Раҳимовалар М. Абдуллаевага эсдалик совғалари тақдим этдилар. Санъаткорнинг ҳамкасбларидан Тўхтахон Йўлдошева, хоразмлик хушовоз хонанда Ҳасан Каримов, ака-укалар Абулқосим ва Абдулла ҳамда Тўлқин Тўйчиевлар ижро этишган қўшиқлар санъат шайдоларини ром этди.

Кекса санъаткор билан учрашув кечаси томошабинларга манзур бўлди.

А. ТОЛИПОВ.

ШАҲЗОДА ВА ЕТИМ ҚИЗ

Муқимий номли Ўзбек давлат музикали драма театри ижодий коллективи репертуарини бойитиб бормоқда. Яқинда театр «Шаҳзода ва етим қиз» номли янги спектаклни саҳнага қўйди. Уч парда, тўрт кўринишдан иборат бу эртак комедия СССР халқ артисти, СССР ва Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги Давлат мукофотларининг лауреати Раззоқ Ҳамроев қаламига мансуб. Янги саҳна асари музикасини бастакор Дони Зокиров ёзган.

БЕГОНА БАХТ

«Ўзбекфильм» киностудиясида суратга олинаётган янги фильм «Бегона бахт» деб номланган. Фильм сценарийсини қирғиз ёзувчиси ҳамда драматурги Маро Бойжиев ёзган. Фильм марказида меҳнат ветерани, узоқ йиллар давомида хўжалик раҳбари вазифасида ишлаб келган Абдураҳмон ака туради. Бу образни истеъдодли актёр Ҳамза Умаров ижро этмоқда. Режиссёр Қамара Камолова суратга олаётган бу фильмда Сайрам Исаева, Наби Раҳимов, Мурод Ражабов, Шавкат Ғозиевлар иштирок этмоқдалар.

СУД ОЛДИДАН

Охунбобоев номли Тошкент Маданият уйи ҳузуридаги музикали драма тўгараги қатнашчилари саҳнага қўйган янги асар Ленин комсомолининг 60 йиллигига бағишланади. Ёш ижрочилар татар драматурги Кашшоф Амировнинг икки парда етти кўринишли «Суд олдидан» пьесасини томошабинлар эътиборига ҳавола қилдилар. Асарни татар тилидан Т. Турсунов таржима қилган. Драмани саҳналаштиришда республикада хизмат кўрсатган маданият ходими Шавкат Умаров, рассом А. Черновларнинг ҳиссаси катта бўлди. Спектаклда совет суди ва прокуратура органлари ходимларининг машаққатли ҳаётлари ҳақида ҳикоя қилинади.

М. ЗАРИПОВ.

Бўстонлиқ районидаги 6-ўрта мактабда таълим-тарбия ишлари намунали йўлга қўйилган. Бу ерда химия-биология дарслари машғулотлари ҳам қизиқарли олиб борилмоқда. Суратда: биология ўқитувчиси С. Алиакбарова машғулот пайтида.

И. Портнов фотоси.

ЎҚУВЧИЛАР ИЛМИЙ ЖАМИЯТИ

Мактаб ўқувчиларида илмий ижодкорликни оширишда мутахассис олимларнинг амалий ёрдамлари катта. Шу мақсадда илмий-текшириш институтлари ва олий ўқув юртлари базасида ўқувчилар илмий жамиятлари тузишга эътибор кучайди.

Пойтахтимизнинг Киров районида ҳам бундай жамият иш бошлади. Район комсомол комитети ҳузуридаги ёш олимлар ва мутахассислар кенгаши ижодкор ўқувчилар билан ишлашни ўз зиммасига олди.

Жамиятнинг машғулотлари бевосита билим ўчоқларида ташкил этилмоқда. 9-мактабда ўтказилган «Фан олами билан учрашув» кечасига кўпгина ўғил-қиз тўпланди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Романовский номли математика ва У. Орифов номли Электроника илмий-текшириш институтларининг ёш олимлари ўқувчиларга илм-фан ютуқлари ҳақида гапириб бердилар.

Бундай учрашувлар 21, 51-мактабларда ҳам бўлиб ўтди.

ҲАР ТЎҒРИДА

НЕМИС олимлари сўнгги йигирма йил ичида одамнинг бўйи ўртача 7—10 сантиметр баландлашганини аниқладилар. Ҳозирги пайтда ўн яшар бола ўзининг 80 йил аввалги тенгдошидан 12—14 сантиметр новча. Бир ёшлик бола эса 1900 йилги тенгдошига нисбатан 5 сантиметр баланд ва 2 килограмм оғирдир.

* * *

ЮГОСЛАВИЯ тоғларида ажойиб Циркниц кўли жойлашган. Кўлнинг мўъжизавийлиги шундаки, унинг суви одатда ёз ёки қиш фаслида бирдан йўқолади ва баҳор билан кузда яна қайта пайдо бўлади. Аниқланишича, сув балиқлари билан биргаликда кўл туби ва қирғоқларидаги тўрт юзга яқин воронкасимон тешиклар орқали ғойиб бўлар экан. Бу антиқа ҳодиса баъзан йилига уч-тўрт марта такрорланади.

* * *

АФРИКАДА ўсадиган унча катта бўлмаган саркоцефалюс дарахтини ботаниклар аптека-дарахт деб аташади. Маҳаллий аҳоли унинг [illegible] илдизларнинг ўзи эса қуритиб янчилади ва кукуни жароҳатларга сепилади. Саркоцефалюс япроқларини африкаликлар ҳатто илон учун ҳам заҳарли деб ҳисоблайдилар ва улардан ўрмаловчи газандалардан ҳимоя воситаси сифатида фойдаланадилар.

* * *

ТАДҚИҚОТЛАРДАН шу нарса аён бўлдики, одам ўрта ҳисобда кунига бир соат вақтини гапга сарфлар экан. Демак, 60 ёшга кирган одам ўз умрининг икки ярим йилини фақат гап билан ўтказади. Бордию мана шу олтмиш йил мобайнида гапирилган гапни эълон қилиш мумкин бўлса, у ҳолда ҳар бир жилди 500 саҳифадан иборат минг китобли кутубхона бунёдга келар эди.

* * *

ЖАҲОНДАГИ биринчи арифметика бўйича масалалар тўплами арман олими, VI аср математиги Довуд Музаффар Енгилмас томонидан тузилган. Бу масалалар китобининг нусхаси Ереван матенадаранида — қадимий қўлёзмалар кутубхонасида сақланади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Спорт

ИККИНЧИ ЭШЕЛОН ЧЕМПИОНАТНИ БОШЛАДИ

Футбол бўйича мамлакат чемпионатининг иккинчи лигасида қатнашаётган мастерлар командалари ўтган куни мавсум ўйинларини бошлашди. Бу йил «А» класси иккинчи лигасида республикамиз спорт шарафини жами 14 команда ҳимоя қилмоқда. Ўтган мавсум 10 команда қатнашган бўлса, бу йил улар сафига Тошкентнинг «Старт», Наманганнинг «Текстильщик», Қаршининг «Қаршистрой» ва Хоразмнинг «Хева» командалари қўшилдилар.

Ўтган куни бўлиб ўтган биринчи тур ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Олга» — «Строитель» [Тюмень] — 2:0, «Старт» — «Сигнал» — 0:2, «Зарафшон» — «Орбита» — 2:1, «Пахтачи» — «Актюбинец» — 2:0, «Металлург» — «Химик» — 2:1, «Текстильщик» — «Амударё» — 1:0, «Хўжанд» — «Хева» — 0:1, «Янгиер» — «Автомобилист» — 1:0, «Нефтяник» — «Металлург» [Магнитогорск] — 1:0, «Шаҳрихон» — «Хоразм» — 2:1.

Эртага иккинчи тур ўйинлари бўлади.

САМБОЧИЛАРНИНГ ХАЛҚАРО УЧРАШУВЛАРИ

Республикамизда меҳмон бўлган Япония самбочилари учта халқаро ўртоқлик учрашуви ўтказдилар. Маълумки, Тошкентда бўлиб ўтган биринчи учрашувда ўзбек самбочилари 7:2 ҳисобида ғалаба эришган эдилар. Самарқандда ўтказилган иккинчи учрашув ҳам майдон эгалари фойдасига 5:4 ҳисобида тугади. Бухорода эса меҳмонлар устун келишди. Улар 5 та учрашувда ғалаба қозондилар. Тўрт вазнда эса бухороликлар муваффақиятга эришдилар. Шундай қилиб, Япония самбочилари республикамизда учта учрашув ўтказиб, иккитасида ютқаздилар, биттасида устун келдилар.

СПАРТАКИАДА БАЙРОҒИ ҲИЛПИРАМОҚДА

Ўзбекистон XVIII спартакиадаси программаси асосида ўсмирлар мусобақалари давом этяпти. Шу кунларда Бухоро шаҳрида баскетболчилар [illegible]

Республика чемпиони унвони [illegible] Тошкент шаҳри ва Тошкент области вакиллари Н. Красноболева, Е. Вергачева, Г. Турулов, Н. Фомина, В. Киселков, А. Кижникар [illegible]

«Меҳнат» вакиллари умумкоманда ҳисобида биринчи бўлдилар.

Якунланган етти турдан кейин Тошкент шаҳар командаси 679 очко билан пешқадамлик қилмоқда. Иккинчи ўринда бораётган самарқандликлар ҳисобида 443 очко, учинчи ўринни эгаллаб турган Тошкент области вакилларида эса 401 очко бор.

ДЕНГИЗ БАҒРИДАГИ БАҲСЛАР

Тошкент денгизида байдарка ва каноэда эшкак эшиш бўйича Ўзбекистон чемпионати ниҳоясига етди. 230 дан зиёд спортчилар якка, жуфт, аралаш жуфт ва кўпкишилик бўлиб турли масофаларда беллашдилар.

Республика чемпиони унвони [illegible]

Реклама ва эълонлар

Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

8, 9 АПРЕЛЬ СОАТ 19.30 ДА

ВЛКСМНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН «НАВРУЗ» БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН, АЗИЗ САНЪАТ ШИНАВАНДАЛАРИ!

«ЁШ ЛИРИК ХОНАНДАЛАР ВА РАҚҚОСАЛАР ДАВРАСИ»

«ЁШЛИКНИ ТАРАННУМ ЭТАМИЗ»

ҚАТНАШАДИЛАР:

ХОНАНДАЛАР:

Ортиқ ОТАЖОНОВ, Ҳожиакбар ҲАМИДОВ, Дилором ҚАЮМОВА, Ғулом ЁҚУБОВ, Ҳавас ИСКАНДАРОВА, Ҳасан КАРИМОВ, Бахтиёр ХОЛХЎЖАЕВ.

РАҚҚОСАЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари

Дилафруз ЖАББОРОВА ва Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА.

Моҳичеҳра НУРМУҲАМЕДОВА, Райҳон АБДУЛЛАЕВА.

Интермедия ва юморда— Шерқўзи ҒОЗИЕВ, Абдуфаттоҳ САИДОВ.

Уч доирада ака-ука—Дилмурод, Элмурод, Холмурод ИСЛОМОВЛАР.

«ОКТЯБРНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ» ФЕСТИВАЛИ ВА БУТУНИТТИФОҚ ПРОФЕССИОНАЛ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИ — КОНКУРСИНИНГ ДИПЛОМАНТИ

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИ.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — композитор Мирхалил МАҲМУДОВ.

Бош балетмейстер — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Акбар МЎМИНОВ.

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Сайфиддин ЙЎЛДОШЕВ.

Программани — Ўткир СИДДИҚОВ ва Мавжуда ХОЛДОРОВА олиб борадилар.

Филармониянинг бадиий раҳбари — Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотларининг лауреати, композитор Мирсодиқ ТОЖИЕВ.

БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Горнчилар, қаердасиз!». 10.25 — Концерт. 11.40 — Фильм-балет. 13.00 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — «Звездочёт». 16.50 — «Рус тили». 17.20 — Концерт. 17.45— «Олтин шайба» клубининг соврини учун. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Қувноқ ноталар. 19.00 — «Миллионлар ленинча университети». 19.30 — СССР билан Финляндия ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида шартнома имзоланганлигининг 30 йиллигига. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Баскетбол. СССР — Югославия. 22.40 — «Балет ҳақида». 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — «Ёшлик». 18.30 — СССР билан Финляндия ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома имзоланганлигининг 30 йиллигига. 18.40 — Фильм-концерт. 18.55 — «Саодатнома». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Ижод гулшани». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Г. Ёқубова ва Ш. Болтаев концерти. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — СССР Конституциясининг бир йиллигига беш йилликнинг уч йиллик планини бажарамиз. 22.15 — «Пўлат қандай тобланди» (бадиий фильм, 4-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Назарий механика. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Тошкент» телепрограммаси. 20.50 — Концерт. 21.30 — Физика.

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — Қасоскор (катта зал, кундуз ва кечқурун).

Қасоскор — «ЧАЙКА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00), «ҚОЗОҒИСТОН», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Серафино — «ЮНУСОБОД» (кундуз ва кечқурун).

Қушдек енгил бўлинг ёки тақдир ўйини — «ИСКРА» (19.30).

Гоҳо эслаб юр — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

«Узглавтоплесстройторг» ТОШКЕНТ ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ ЁҚИЛҒИ БАЗАЛАРИНИНГ ЁҚИЛҒИ СКЛАДЛАРИ САВДОСИДА АНГРЕН, КУЗБАСС, ҚАРАҒАНДА КЎМИРЛАРИ БОР.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ КОРХОНАЛАРДАН ВА ГРАЖДАНЛАРДАН КЎМИРНИ ЭЛТИБ БЕРИШ УЧУН КОЛЛЕКТИВ ВА ЯККА БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ЁҚИЛҒИ СКЛАДЛАРИНИНГ АДРЕСИ:

1—2 — Ипподромний проезди, 58-уй.

1—Уста Ширин, кўчаси, 136-уй.

3—Шота Руставели кўчаси, 103-уй.

5—Полевая кўчаси, 52-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6|IV да Севги тумори, 8|IV да Афсоналар водийси (12.00, билетлар сотилган), Тоҳир ва Зуҳра (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6|IV да Мен Чилига ишонаман, 7|IV да Келинлар қўзғолони (17.00), Оловни ташлама, Прометей.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6|IV да Гулбаҳор қани?, 7|IV да Ужарлар, 8|IV да Она қизим.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Янги Москва цирки артистларининг хайрлашув гастроллари.

Ўзбекистон КП Ўрта Чирчиқ район комитети ва халқ депутатлари район Советининг ижроия комитети «Горняк» совхозининг директори, 1941 йилдан буён КПСС аъзоси Василий Михайлович ПЯГАЙнинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Халқ депутатлари Тошкент область совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси раҳбарлиги ва партия ташкилоти ички хизмат капитани, Ғалаба район ички ишлар бўлими Давлат ёнғинга қарши назорат инспекцияси бошлиғи Александр Егорович ЧУГУНОВнинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Халқ депутатлари Тошкент область совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси раҳбарлиги ва партия ташкилоти милиция кичик сержанти, Ғалаба район Ички ишлар бўлими медицина хушёрхонаси милиционери Давлатхўжа МУҲАМЕДОВнинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 00282. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д—2379.